

PARTIDUL REPUBLICAN

Lege, justitie si sanse egale pentru fiecare

Bucuresti. Sector 3, str. Hristo Botev nr. 3, etaj 1, ap. 1
CF 16634918, Alpha Bank – Sucursala Unirii. RO59BUCU019796332511RO01

Tel: 021.314.77.66; 0744.574.788
www.republican.ro / pr@republican.ro

PROGRAMUL POLITIC

Al Partidului Republican

1. A TREIA CALE

- ORDOLIBERALISMUL TRADITIONAL ROMANESC -

Partidul Republican a regandit felul in care valorile nationale de baza pot fi transpuse in solutii moderne pentru problemele ridicate de securitatea globala la inceputul secolului al XXI-lea si de schimbarea modului de lucru si de viata in Romania. Iata de ce, **Partidul Republican va propune o a treia cale, un nou mod de a face si de a intelege politica: **ORDOLIBERALISMUL german cu elemente sociale de traditionalism de tip japonez.****

Poporul german a incercat aceasta cale dupa cel de-al doilea Razboi Mondial si rezultatele le cunoastem cu totii: Germania este, astazi, una dintre tarile cele mai puternice si mai bogate din lume.

In aceeasi perioada, **poporul japonez** a incercat in domeniul politicilor sociale noul model de tip paternalist, indepartat in multe privinte de modelele vest-europene si de cel american. Japonezii s-au bazat si continua sa se bazeze pe **jonctiunea elementelor traditionale de intrajutorare in mediul familial cu interventia statului si antrenarea substantiala a patronatului in solutionarea problemelor sociale.**

De ce sa nu incercam si noi, romanii, aceasta alternativa la retorica liberala sau social democrata traditionala, la premisele si pozitiile lor?

Numai astfel, **Partidul Republican** are certitudinea ca vom gasi impreuna o metoda de crestere economica, de sporire a increderii in sine a individului, de dreptate sociala intr-o era informationala a globalizarii. Modelele german si japonez de politica sociala sunt, astazi, recunoscute ca fiind bine integrate in cerintele economiei de piata, iar instrumentele politicii sociale sunt concepute astfel incat sa fie conforme cu principiile de functionare eficienta a pietei. Calificativul „**conomie sociala de piata**” este motivat de faptul ca se urmareste ca functionarea pietei sa nu fie stanjenita de dezvoltarea programelor sociale, fara ca aceasta sa insemne limitarea dezvoltarii politicilor sociale. Sa facem ca acest calificativ, recent obtinut si de catre

Romania, sa devina, cu adevarat, functional!

A treia cale nu este o noua cale intre socialism si capitalism, ci de una intre social democratie si liberalism. Societatea moderna functioneaza prin alternanta la putere a social democratiei cu liberalismul. Ori, niciodata un social democrat nu va putea actiona ca un liberal si invers. **A treia cale**, alta decat social democratia si liberalismul, si anume **ordoliberalismul, este o cale a echilibrului, a pragmatismului**. A treia cale vine in intampinarea nevoilor oamenilor, care au din ce in ce mai multe probleme.

Libertatea a fost interpretata ca fiind un principiu social absolut de catre doctrina liberala. **Partidul Republican** considera ca libertatea nu inseamna puterea de a face orice, ci puterea de a face tot ceea ce este posibil sa se faca intr-un stat de drept. Daca acest stat nu este bun intr-un aspect sau altul, el trebuie modificat, respectandu-se regulile jocului democratic. **Partidul Republican** considera ca renasterea liberalismului in **varianta germana ordoliberală** se poate realiza cu succes in Romania, in masura in care principiul libertatii si respectului pentru persoana umana se incadreaza intr-o **ordine morala**. Aceasta inseamna a utiliza libertatea economica nu numai pentru satisfacerea materiala a individului, ci si pentru **binele comun**, pentru progresul solidaritatii si echitatii proprii intregii societati.

Ordoliberalismul este conceput ca un „proces” al jocului liber al fortelor pietei corelat cu ideea de drept natural, la care se adauga cateva principii crestine, precum si elementele de politica traditionala de tip paternalist - japonez. In aceasta perspectiva, statul, printr-o serie de garantii constitutionale, asigura **libertatea productiei, schimbului si consumului**, precum si **mentinerea respectului pentru principiile stabilite (politia si tribunalele)**.

O nota specifica Ordoliberalismului este data de **ideea existentei in stat, pe langa puterea legislativa, executiva si judecatoreasca, a unei a patra: puterea intelectuala si stiintifica**. Institutionalizata sub forma **consiliilor stiintifice**, aceasta putere are rolul de a sesiza presiunile exercitate de interesele private asupra statului, de a le neutraliza si supune rationalitatii interesului general.

Optand pentru acest mod de a vedea si a face politica, **Partidul Republican** considera ca statul isi justifica existenta, in primul rand prin functia sa de corectare a exceselor individualismului si ale pietii, in sensul ca doar puterea publica poate proteja cetatenii romani de excesele puterii private. **Impozitele si taxele trebuie folosite pentru a proteja cetatenii contra bolilor, batranetii, somajului!** Iata de ce, **Partidul Republican** propune reformarea schemei traditionale de asigurari sociale si stabilirea unui sistem puternic de protectie pentru grupuri care nu se pot proteja singure.

In ceea ce priveste raporturile statului cu economia, **Partidul Republican** considera ca **statul trebuie sa intervina pe piata doar intr-o maniera conjuncturala, pe trei directii: mentinerea concurentei prin politici antimonopoliste, sustinerea categoriilor sociale dezavantajate, operarea de corecturi pentru a evita disfunctionalitatile in evolutia pietei**.

Economia de piata este o conditie necesara, dar nu suficienta pentru o

societate libera, justa, ordonata!

Trebuie sa depasim politica trecutului dreapta versus stanga, liberali versus social-democrati, afaceri versus munca, dezvoltare versus mediu, progovernare versus antigovernare, pentru a putea crea un centru dinamic in epoca globalizarii! Trebuie sa gandim politica interna in perspectiva ei internationala, cu consecintele sale internationale! Numai astfel vom fi participanti la transformarile omenirii si membrii activi ai acestui proces al globalizarii.

Construirea si intretinerea unei societati libere este ca un taburet cu 3 picioare: un picior este guvernarea democratica; al doilea picior este economia sociala de piata; al treilea picior este societatea civila (asociatiile civice, institutiile religioase, eforturile voluntare, ONG-urile si actele individuale facute de cetateni). **Toate acestea impreuna tes panza vietii democratice!**

In noile tari libere, cum este si Romania, **societatea civila este la fel de importanta ca si alegerile si economia de piata libera**. In context, **Partidul Republican considera ca societatea civila este valoarea democratica fundamentala** ce trebuie sa patrunda in viata cotidiana a cetatenilor romani!

2. DE CE PARTIDUL REPUBLICAN?

Pentru ca valorile fundamentale pe care se cladeste programul politic al **Partidului Republican** au radacini adanci in veacurile de istorie romaneasca si, astazi, ele apartin tuturor cetatenilor Europei Unite: democratie, libertate si bunastare sociala, echitate si justitie sociala, solidaritate si demnitate umana, egalitatea sanselor, garantarea drepturilor omului, respectul fata de proprietate.

Pentru ca **Partidul Republican** va propune o **politica ferma, inteligenta, pragmatica, demna, neaservita nici unui grup financiar sau de interese si care sa tina seama permanent de schimbarile ce intervin in evolutia rapida a societatii romanesti si in viata internationala!**

Este necesara o noua abordare a politicii, privita nu ca modalitate de castig, ci ca sursa de responsabilitate, liber asumata, in scopul materializarii ideilor, valorilor si principiilor traditionale romanesti si integrarii Euro-atlantice.

Sa punem degetul pe rana si sa analizam cateva din problemele sociale grave cu care se confrunta societatea romaneasca. Sa aducem la cunostinta cetatenilor Romaniei solutiile pe care Partidul Republican le-a identificat pentru redresarea social-economica a tarii.

Competenta membrilor **Partidului Republican** rezulta din cunoasterea profunda a realitatilor romanesti, in diagnosticarea greselilor si a succeselor inregistrate in cei 15 ani de guvernare democratica, dar si a experientei acumulate inainte de Decembrie 1989.

Partidul Republican va propune sa depasim impreuna mitul romanesc al

Mesterului Manole: sa nu mai jertfim generatii intregi de romani, doar de dragul de a experimenta schimbarea. Sa continuam ceea ce a inceput bine si sa incercam sa indreptam erorile fara sa platim costuri sociale usturatoare. Oare nu suntem in stare sa gandim pozitiv, fara patima si sa avem o data pentru totdeauna incredere in fortele noastre?

Principiile de baza pe care se fundamenteaza programul politic al **Partidului Republican** sunt:

- **Partidul Republican este adeptul suprematiei legii . Partidul Republican** va fundamenta, o data pentru totdeauna, „abc”-ul statului de drept. Un stat de drept nu poate sa existe, ca dealtfel insasi democratia, fara principiul separatiei puterilor in stat. **Partidul Republican** insista asupra **respectului proprietatii prin respectul conditiei sociale a cetateanului. Partidul Republican** va face in asa fel incat **principiul „nimeni nu este mai presus de lege”** sa fie respectat de catre toti cetatenii Romaniei si mai cu seama de catre institutiile abilitate sa vegheze la aplicarea si respectarea legii. Presumptia de nevinovatie - varful de lance al suprematiei legii - va fi respectata, in principal, de cei investiti cu autoritate de stat;
- **Partidul Republican** doreste instaurarea unui **climat de ordine si siguranta pentru toti cetatenii** ;
- **Partidul Republican** va lupta pentru **asigurarea unei protectii sociale care se va manifesta prin acces la invatamant, sanatate, locuinte sociale pentru tineri, fara inasa a neglija generatia parintilor si bunicilor nostri;**
- Mediul de afaceri romanesc trebuie sa devina mai atractiv prin **reducerea considerabila a birocratiei, a coruptiei si mai ales prin stabilitatea legislatiei financiar-economice. Partidul Republican** va propune doar acele legi necesare, simple si clare prin continutul lor;
- Aderarea la Uniunea Europeana si NATO trebuie facuta in mod responsabil prin **negocieri care sa apere interesul national**. Simpla noastra prezenta in U.E. si NATO intr-o pozitie defavorabila va inrautati lucrurile in loc sa le amelioreze;
- Fata de nationalitatile conlocuitoare **Partidul Republican** are o unica unitate de masura, cea cu care ii aprecieaza si pe majoritari, pentru ca **toti cetatenii Romaniei trebuie sa fie egali in drepturi si obligatii**. Tuturor, **Partidul Republican** le va cere un singur lucru: **loialitate fata de statul roman si fata de institutiile sale fundamentale**.

Partidul Republican doreste **reforma reala a administratiei**, astfel incat cetateanul sa nu mai simta acea puternica si invizibila bariera intre el si institutiile sau functionarii statului, context in care **Partidul Republican** va aduce in discutia societatii civile **legea responsabilitatii ministeriale**.

4. OBIECTIVELE PARTIDULUI REPUBLICAN

Valorile fundamentale pe care se cladește programul politic al **Partidul Republican** nu sunt noi: ele au rădăcini adânci în veacurile de istorie românească și, astăzi, ele aparțin tuturor cetățenilor Europei Unite: democrație, libertate și bunăstare socială, echitate și justiție socială, solidaritate și demnitate umană, egalitatea șanselor, garantarea drepturilor omului, respectul față de proprietate. Oprește valorilor fundamentale, sunt **problemele sociale**: dezindustrializarea, dezurbanizarea, scăderea drastică a puterii de cumpărare a populației, scăderea calității vieții și a volumului prestațiilor serviciilor publice de sănătate și educație, scăderea natalității și a speranței de viață, slăbirea solidarității sociale și naționale! Acestea sunt cuvintele - cheie ale celor 14 ani de guvernare democratice succesive care au avut ca rezultate concrete reducerea PIB la 80% față de cel din 1989, iar a puterii de cumpărare la 70% față de aceeași perioadă.

Este extrem de grav faptul că unul din doi cetățeni români trăiește sub pragul sărăciei.

În programul său politic, **Partidul Republican** propune un ansamblu de **politici** ce au ca fundament strategii sectoriale ce vizează: sistemul asigurărilor sociale, asistența socială, educația, sănătatea, veniturile, locuințele, fiscalitatea, susținerea grupurilor sociale cu un risc ridicat de sărăcire.

- **Bunăstarea colectivă** reprezintă valoarea fundamentală centrală care va calauzi întreaga activitate a **Partidului Republican**! Suntem o națiune demnă! În consecință, pentru a fi competitivi pe plan internațional, trebuie să ne bazăm pe propriile resurse umane. Iată de ce, **Partidul Republican** consideră că productivitatea optimă este cel mai bine realizată numai dacă românii au garantată o bunăstare reală!
- **Statul de drept cu respectarea strictă a separării puterilor în stat și a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor** este obiectivul fundamental al **Partidului Republican**!
- **Partidul Republican** nu acceptă ca în România, stat național, unitar și independent, în cadrul instituțiilor de stat, în administrația centrală și locală să se utilizeze o altă limbă decât limba română, limba oficială în stat!
- **Suprematia legii** cu vârful său de lance - **prezumția de nevinovăție** - este obiectivul strategic al **Partidului Republican**!
- **Controlul social al puterii politice** prin stabilirea unor raporturi flexibile, între cetățeni, societatea civilă și instituțiile statului! **Partidul Republican** va fi liantul și garantul acestuia!
- **Partidul Republican** nu va ocoli soluțiile radicale, dar va pune în balanță, pe de o parte, beneficiile, iar pe de altă parte costurile sociale, pentru că **Partidul Republican** vrea ca toți cetățenii români să trăiască civilizată astăzi, nu numai

maine!

- **Partidul Republican** este adeptul pluripartidismului pentru realizarea unui echilibru real al forțelor democratice pe întreg eschierul politic românesc, având drept fundament interesul național!

- Valoarea centrală a **Partidului Republican**: Principii stricte pentru toți, nu favoruri pentru cine țipa mai tare!

Dezvoltarea societății românești implică solidaritate și cere evitarea comportamentului egoist. De aceea, **Partidul Republican** va cere ca, împreună, să operăm o serie de modificări în modul de gândire al societății românești în ansamblul ei. În acest sens, **Partidul Republican** militează pentru elaborarea unui Cod al Demnității și Onoarei!

- Programul politic al **Partidului Republican** stă sub semnul spiritului constructiv în configurarea viitorului! **Lupta cu birocrația**, cu indiferența, cu carierismul și cu tentația abuzului de putere este o obligație morală și o sarcină permanentă pe care **Partidul Republican** și-o asumă. Numirea în funcții publice pe criterii arbitrare, clientelare, nu au ce căuta în acțiunea **Partidului Republican!** **Competența și asumarea răspunderii** trebuie să învingă!

În context, **Partidul Republican** își propune îndeplinirea următoarelor obiective:

- **Respectarea suprematiei legii!** **Partidul Republican** vrea să fundamenteze, o dată pentru totdeauna, „abc-ul” statului de drept, al principiului că nimeni nu este mai presus de lege. Un stat de drept nu poate să existe, că, de altfel, înșiși democrația, fără principiul separației puterilor în stat. **Partidul Republican** insistă asupra **respectului proprietății prin respectul condiției sociale a cetățeanului!** Consolidarea ordinii de drept și întărirea autorității statului! Acestea sunt singurele cai ce garantează cetățenilor o viață în siguranță.

- **Întărirea capacității instituționale de respectare și compatibilizare a legislației românești cu cea comunitară!** Este telul **Partidului Republican** de a realiza funcționarea de facto a economiei și societății românești, prin mecanismele specifice economiei de piață în concordanță cu cele ale Uniunii Europene și convenite în cadrul angajamentelor internaționale!

- **Dreptul la proprietate reprezintă fundamentul legitim al societății democratice!** **Partidul Republican** va milita ferm pentru reimpunerea cetățenilor români, din țară și din străinătate pe baza principiului „restitutio in integrum”, cu accent pe retrocedarea în natură a tuturor imobilelor naționalizate, iar acolo unde nu va fi posibil, prin echivalent.

- **Legi clare, stabile și instituții eficiente!** Modul în care este asigurată siguranța cetățeanului, este administrat actul de justiție și este înfaptuită dreptatea, influențează prestigiul instituțiilor democratice și, în ultima instanță, înșiși esența unei societăți moderne. Sistemul democratic din România trebuie aparat prin legi clare și instituții eficiente împotriva conduitelor anarhice și distructive ale celor care

confunda libertatea cu dreptul de a incalca legea.

- **Consolidarea ordinii de drept si intarirea autoritatii statului!** Numai prin aplicarea ferma a legilor si prin functionarea eficienta a institutiilor democratice va fi posibil un climat de siguranta pentru viata cetatenilor, va fi asigurata ordinea publica si respectata autoritatea legitima a statului roman. Iata de ce, **Partidul Republican** va milita consecvent pentru consolidarea ordinii de drept si intarirea autoritatii statului, singurele cai care vor putea limita fenomenul infractional si vor garanta cetatenilor proprietatea si celelalte drepturi si libertati fundamentale.

- **Respectarea legii responsabilitatii ministeriale! Partidul Republican** nu va accepta in randurile membrilor de partid si va condamna ferm pe toti aceia asupra carora planeaza suspiciuni in legatura cu modul in care si-au exercitat mandatul incredintat de catre cetatenii romani!

- **Reforma reala a administratiei! Partidul Republican** va actiona cu fermitate pentru realizarea acesteia, astfel incat cetateanul sa nu mai simta acea puternica si invizibila bariera intre el si institutiile sau functionarii statului.

- **Instituti publice in slujba cetateanului!** Este cuvantul de ordine al programului politic al **Partidul Republican! Partidul Republican** va monitoriza activitatea Guvernului de restructurare a serviciului public, a autoritatii executive si a celei administrative astfel incat principiul „nimeni nu este mai presus de lege” sa devina o realitate. Este important ca oamenii sa stie in permanenta care sunt consecintele economice si sociale ale actelor de guvernare. Asa se construiește increderea reciproca intre guvernanti si cetateni, conditie a functionarii normale a oricarei societati democratice!

- **Crestere economica reala si durabila! Partidul Republican** va monitoriza permanent activitatea Guvernului care sa asigure conditiile necesare pentru stabilizarea si relansarea productiei si a exporturilor si pentru realizarea unei protectii sociale reale, pentru un mediu economic concurential viabil si eficient!

- **Bunastarea fiecaruia dintre noi este bunastarea Romaniei! Partidul Republican** va propune sa reconsideram impreuna valoarea muncii in dezvoltarea societatii. Impotriva saraciei nu se lupta cu discursuri politicianiste, ci cu masuri practice, cu eforturi si munca inteligenta! Iata de ce, **Partidul Republican** va milita pentru cresterea veniturilor si a puterii de cumparare a populatiei!

- **Bunastarea prin crestere economica! Partidul Republican** va veghea ca bunastarea generala si bunastarea individuala sa fie realizate atat prin crestere economica, cat si prin redistribuire! Dar, in conditiile in care performantele economice sunt slabe, redistribuirea nu poate sa ne faca pe toti bogati! Numai prin crestere economica se pot realiza si consolida echilibrele fundamentale din economie, este asigurata credibilitatea reformei si sunt solutionate probleme sociale majore: lipsa locurilor de munca, pensii la nivelul cosului minim garantat.

- **Partidul Republican** va actiona ca liant intre sindicate si patronate in

promovarea initiativelor viabile pentru crestere economica si competitivitate!

- **NU birocratiei!** Stabilitatea cadrului legislativ si, in special, a legislatiei financiar-economice! Specialistii **Partidului Republican** stiu sa transforme mediul de afaceri romanesc prin asigurarea stabilitatii sociale, prin promulgarea de legi simple si clare. Respectand legea, oamenii de afaceri vor fi respectati de catre proprii angajati si de catre reprezentantii legii!

- **Climat social favorabil afacerilor!** Numai in acest mod vor putea creste investitiile in economia romaneasca - atat cele interne cat si cele straine - si se va dezvolta clasa de mijloc.

- **Partidul Republican** va monitoriza modul in care institutiile abilitate ale statului vor realiza controlul deficitului bugetar prin dimensionarea cheltuielilor publice in raport cu sursa de venituri si de finantare neinflationista. **Partidul Republican** va monitoriza modul in care aceste institutii vor consolida reforma sistemului descentralizat de impozite, vor eficientiza operatiunea de colectare a impozitelor si vor utiliza veniturile obtinute din privatizare pentru modernizare si dezvoltare economico-sociala pe criterii de eficienta. In aceasta directie, **Partidul Republican** va sprijini reorganizarea si descentralizarea sistemului de institutii autorizate sa perceapa si sa contabilizeze impozitele si taxele, **Partidul Republican** fiind un adept al autonomiei locale.

- **Politica fiscala echitabila!** **Partidul Republican** nu va tolera institutiilor abilitate, promovarea unei politici de impozitare si redistribuire a veniturilor, fara o analiza prealabila a costurilor sociale! Trebuie sa punem in balanta, pe de o parte, costurile pe care le implica buna functionare a societatii romanesti la toate palierele vietii economice si sociale si, pe de alta parte, veniturile necesare a fi colectate pentru a indeplini - gradual - obiectivele propuse. Este nevoie, deci, de stabilirea unui nivel optim al fiscalitatii!

- **Politici salariale optim dimensionate!** **Partidul Republican** este adeptul promovarii principiului corelarii nivelului de salarizare cu contributia adusa la dezvoltarea societatii de fiecare categorie socio-profesionala in parte! **Partidul Republican** nu va tolera o nivelare a veniturilor membrilor societatii romanesti, dar nici nu va accepta saracia extrema pentru anumite categorii de populatie!

- **Un NU hotarat economiei subterane!** **Partidul Republican** NU va tolera evaziunea fiscala! **Partidul Republican** va cere organelor abilitate ale statului sa isi faca cu strictete datoria, fara manifestari de servilism politic sau clientelar!

- **Partidul Republican** va milita pentru sprijinirea cresterii competitivitatii si accesului produselor romanesti pe pietele externe si pentru respectarea angajamentelor asumate, pe plan international!

- **Partidul Republican** va actiona utilizand toate parghiile legale, pentru recistigarea pietelor traditionale - CSI, Asia, America de Sud si Africa.

. **Solidaritate sociala si echitatea prin politica sociala!** Politici sociale si instrumente orientate catre sprijinirea celor saraci! Este extrem de grav faptul ca unul din doi cetateni traieste sub pragul saraciei. Iata de ce, **Partidul Republican** va propune un ansamblu de politici ce au ca fundament strategii sectoriale ce vizeaza: sistemul asigurarilor sociale, asistenta sociala, educatia, sanatatea, veniturile, locuintele, fiscalitatea, sustinerea grupurilor sociale cu un risc ridicat de saracire. **Partidul Republican** promoveaza o politica activa de combatere a saraciei care sa aiba ca ax central relansarea economiei, demararea unui proces de dezvoltare durabila, in conditii de profit si generatoare de locuri de munca.

. **Protectie sociala reala** care sa se manifeste prin acces la invatamant, sanatate, locuinte sociale pentru tineri, fara a neglija generatia parintilor si bunicilor nostri! Sprijin social pentru categoriile sociale defavorizate prin redistribuirea veniturilor societatii, prin intermediul mecanismelor statului si ale organizatiilor neguvernamentale. Protectia sau securitatea sociala a acelor segmente ale populatiei, care, dintr-un motiv sau altul, sunt in dificultate reprezinta motivatia strategiei economice pe care v-o propun, si nu un simplu adaos al acesteia.

. **Imbunatatirea conditiilor de viata ale varstnicilor**, a caror unica sursa de existenta este pensia, prin promovarea unor masuri complexe de protectie a acestei categorii sociale! **Partidul Republican** va elabora programe sociale care sa rezolve nu numai problemele financiare ale pensionarilor, ci si pe cele care vizeaza reintegrarea sociala si redarea demnitatii acestui segment de populatie.

. **Sistem de finantare normativa a serviciilor sociale si stabilirea unui nivel regional de subzistenta!** Cresterea veniturilor si a puterii de cumparare a cetatenilor romani si diminuarea cotelor de impozitare pentru persoanele cu salarii mici si medii! Noi locuri de munca si o societate a egalitatii sanselor pentru toti! Impreuna vom gasi solutii la problemele cu care se confrunta tineretul pe piata fortei de munca si in ceea ce priveste accesul la locuinte.

. **Sanatate pentru toti romanii! Stoparea declinului demografic!** **Partidul Republican** sustine accesul egal al populatiei la serviciile medicale, organizarea sistemului public national de sanatate cu servicii de calitate corespunzatoare pentru intreaga populatie.

. **Capital autohton puternic bazat pe moneda nationala puternica!** **Partidul Republican** va sprijini si incuraja capitalul autohton, prin aplicarea unui program concret de investitii, pentru intarirea monedei nationale si reducerea inflatiei.

. **Consolidarea clasei de mijloc!** **Partidul Republican** va infaptui acest lucru prin sprijinirea intreprinderilor mici si mijlocii!

. **Partidul Republican** vrea sa dezvolte democratia prin **perfectionarea sistemului institutional** si prin diversificarea modalitatilor de participare a cetatenilor la viata publica.

. **Diminuarea discrepantelor intre regiunile istorice romanesti si a**

celor existente între sate și orașe prin dezvoltarea și diversificarea potențialului economic și social al țării! Acesta este obiectivul global pe termen lung al **Partidului Republican!**

. **Modernizarea structurilor de proprietate** cu accent pe caracterul dinamic al proprietății private, pe rolul acesteia în impulsivizarea economiei sociale de piață! **Partidul Republican** vrea ca societatea românească să acorde o grijă deosebită finalizării procesului de reconstituire a dreptului de proprietate și organizării de ferme agricole moderne prospere, precum și privatizării în toate domeniile economiei.

. **Sat românesc modern - România modernă! Partidul Republican** vrea să dezvolte zonele rurale. România nu poate rezista concurenței la nivel european și global dacă nu-și păstrează și nu-și reconstruiește din temelii agricultura și, pe această bază, dacă nu regenerează viața economică și socială din satele românești.

. **Partidul Republican** va sprijini **inovările tehnologice, crearea societății informaționale și IT**. Să creăm împreună noi activități industriale și de servicii în domenii de vârf, precum informatica, Internetul, telecomunicațiile, comerțul electronic, producția de programe specializate pentru tehnica de calcul!

. **Munca eficientă, inteligentă și bine plătită este cea mai bună protecție socială!** Ocuparea forței de muncă și crearea de noi locuri de muncă, utilizarea cât mai eficientă a resurselor de muncă este o condiție a dezvoltării economice și stimulent al protecției sociale. **Partidul Republican** va elabora măsuri de ordin legislativ și administrativ pentru stimularea muncii eficiente și inteligente, spre crearea de noi locuri de muncă decent plătite.

. **Loialitate față de statul român și față de instituțiile sale fundamentale!** Este ceea ce **Partidul Republican** pretinde de la toți cetățenii României, indiferent de naționalitate, sex sau religie. Față de acestia, **Partidul Republican** are o singură unitate de măsură, indiferent dacă sunt majoritari sau minoritari, pentru că toți cetățenii României sunt egali în drepturi și obligații!

. **Justiția - imperativ al demnității umane! Partidul Republican** crede în valoarea intrinsecă a justiției și va acționa ferm pentru asigurarea independenței acesteia, pentru respectarea de către reprezentanții instituțiilor fundamentale ale statului a principiului separației puterilor în stat, a principiului supremației legii cu vârful său de lance - prezumția de nevinovăție. Numai astfel vom reuși consolidarea statului de drept!

. **Statul coeziunii sociale este un stat al demnității și al onoarei!** **Partidul Republican** va susține reforma justiției, în sensul garantării independenței și inamovibilității magistratilor față de influențele politice. Reforma trebuie să se concretizeze în creșterea importanței finalității actului de justiție!

. **Magistrații trebuie să fie modele de corectitudine și incoruptibilitate!** Pentru exercitarea corectă a actului juridic, un factor esențial

este autoritatea morala a celor chemati sa faca dreptate. **Partidul Republican** va lupta pentru imbunatatirea Codului Deontologic al profesiei de magistrat, pentru prevenirea si eradicarea coruptiei din randurile magistratilor, flagel care afecteaza profund societatea romaneasca.

- Tara are nevoie de un **cadru modern de exercitare a puterii judecatoresti! Partidul Republican** va respecta principiul independentei actului de justitie si va supraveghea modul in care justitia intelege sa slujeasca dreptatea si interesul national!

- **Partidul Republican** va actiona ferm in directia **respectarii drepturilor fundamentale ale cetatenilor!** Programul politic al **Partidul Republican** are drept element constitutiv principiul conform caruia relatia dintre cetatean si forta de ordine publica trebuie sa se bazeze pe respect reciproc si pe incredere. Cresterea gradului de siguranta a cetatenilor se poate obtine prin intarirea raspunderii autoritatilor publice locale in problemele de ordine publica si in prevenirea si combaterea infractiunilor. Chiar si atunci cand incalca legea, nu trebuie sa se aduca atingere demnitatii cetateanului prin comportamente si tratamente degradante!

- **NU coruptiei, intr-o maniera depolitizata!** Specialistii **Partidului Republican** stiu sa intareasca mecanismul imunitar al organismului social, prin legi clare si institutii puternice si nu prin campanii propagandistice inutile. **Partidul Republican** va actiona pentru elaborarea unor mecanisme riguroase, durabile de diminuare si eliminare a coruptiei, in toate formele de manifestare a acesteia. **Partidul Republican** va actiona cu hotarare pentru reducerea starii de insecuritate resimtite de catre cetatenii Romaniei, consecinta a escaladarii fara precedent a fenomenelor de coruptie si criminalitate organizata, precum si a altor fenomene negative generate de economia de piata si de regimul de libera trecere a frontierei. **Partidul Republican** va actiona la cele mai inalte cote de exigenta in favoarea prevenirii si asanarii coruptiei!

- **Coruptia este un flagel** care afecteaza functionarea democratica a statului si a institutiilor sale si loveste, in cele din urma, in populatie, in omul cinstit! **Partidul Republican** va sprijini orice actiune a institutiilor statului, a societatii civile cu care trebuie sa cooperam, pentru a porni un adevarat razboi impotriva coruptiei la orice nivel s-ar afla in organismul politic, economic si social.

- Fenomenele de coruptie, dimensiunea si formele lor de manifestare au impus necesitatea infiintarii Parchetului National Anticoruptie o structura coercitiva, specializata. **Partidul Republican** considera Parchetul National Anticoruptie ca varful de lance intr-o batalie ce exprima un interes national. **Partidul Republican** considera ca Parchetul National Anticoruptie trebuie sa se ocupe cu precadere de profilaxia, identificarea si sanctionarea marii coruptii, in special a crimei organizate, precum si a legaturilor externe dintre criminalitatea transfrontaliera si coruptia interna, dar si prin respectarea „prezumtiei de nevinovatie”, prezumtie care in ultimii ani s-a confundat cu „prezumtia de vinovatie”.

- **Partidul Republican** va sustine urmatoarele masuri organizatorice pentru indeplinirea obiectivelor politicii de prevenire a criminalitatii: delimitarea cu mai

multa competenta a atributiilor si structurilor investite cu sarcini pe aceasta linie la nivelul tuturor segmentelor societatii; crearea sau perfectionarea dupa caz a structurilor de prevenire adecvate si imbunatatirea cooperarii dintre acestea, in proiecte de tip integrat; cresterea numarului de specialisti in cadrul tuturor structurilor de prevenire, indeosebi din randul juristilor, sociologilor, psihologilor si asistentilor sociali; instruirea sau perfectionarea sistemului de selectionare si pregatire a personalului in scopul sporirii performantelor; infiintarea unui institut de cercetare a fenomenului criminalitatii si elaborarea unor programe de actiune pentru prevenirea si combaterea acestui fenomen antisocial; dezvoltarea cadrului institutional pentru cooperare internationala in materie de prevenire a criminalitatii; educarea cetatenilor in spiritul respectarii legii; initierea unor programe pentru protejarea victimelor infractiunilor, a martorilor si pentru reinsertia sociala a persoanelor care au suferit condamnari. Masurile preconizate reclama actiuni la nivelul puterii legislative, a celei executive si a celei judiciare, precum si la nivelul societatii civile.

. **NU infractionalitatii transfrontaliere! Partidul Republican** va actiona pentru sporirea eficientei luptei impotriva coruptiei, a crimei organizate si a infractiunilor economico-financiare. Securizarea deplina a frontierelor de Est si de Nord va da o dimensiune europeana preocuparii noastre pentru siguranta cetateanului si va contribui la prevenirea infractionalitatii transfrontaliere.

. **Partidul Republican** considera ca principala activitate a Politiei Romane trebuie sa fie aceea de crestere a gradului de siguranta a cetateanului si a ordinii publice, de respectare stricta a legilor, manifestand intoleranta fata de fenomenele antisociale. **Partidul Republican** considera cu fermitate ca nimeni nu este mai presus de lege si, in consecinta, nu va permite tolerarea nici unei fapte antisociale si niciodata nu va accepta incalcarea principiului „prezumtiei de nevinovatie”. **Partidul Republican** va actiona pentru sporirea rolului Politiei in primul rand prin profesionalism si prin promptitudine, dar si prin spirit de ordine si corectitudine!

. **Front comun al tuturor impotriva faptelor antisociale! Partidul Republican** va incuraja populatia sa faca front comun impotriva fenomenelor antisociale, pentru ridicarea gradului de solidaritate cetateneasca impotriva fenomenelor negative. Politia impreuna cu cetatenii trebuie sa actioneze unitar in vederea eradicarii fenomenelor antisociale. Este nevoie de profesionalism, de daruire si devotiune fata de cetatean si fata de interesul national. **Partidul Republican** va actiona neabatut pentru ridicarea gradului de responsabilitate si de implicare a cetateanului, de intelegere a necesitatii si urgentei unei actiuni de autoaparare a societatii civile impotriva infractorilor. O colectivitate solidara, unita si combativa va duce la prevenirea si diminuarea fenomenului infractional.

. **Recunoasterea minoritatilor nationale ca factor de progres al statului si cultivarea identitatii etnice!** In acest mod, **Partidul Republican** va asigura realizarea in fapt a principiului constitutional al egalitatii in drepturi a cetatenilor si va stimula crearea unor conditii sociale care sa permita tuturor cetatenilor romani sa isi poata pastra si cultiva identitatea etnica.

. **NU extremismului politic, etnic sau religios! Partidul Republican** este adeptul unui stat de drept care sa previna manifestarea extremismelor. **Partidul**

Republican va actiona pentru consolidarea unei societati pluraliste, tolerante, deschise dialogului, o societate solidara, care sa respinga hotarat extremismul, xenofobia si antisemitismul, sa apere drepturile si libertatile fundamentale, sa acorde protectie minoritatilor de orice fel.

- **Dezvoltarea sistemului relatiilor internationale** intre organismele economice si politice internationale **prin negocieri care sa apere interesul national!** Aderarea la Uniunea Europeana si derularea acordului incheiat cu Alianta Nord-atlantica trebuie facute in mod responsabil pe temeiul consensului politic si social pentru apararea interesului national. **Partidul Republican** va informa opinia publica romaneasca asupra avantajelor dar si a costurilor sociale ale integrarii, militand pentru pregatirea acesteia in legatura cu eforturile sociale ce trebuie facute.

- **Armonizarea legislatiei romane cu cea comunitara! Partidul Republican** va actiona astfel incat politicile de guvernare ale societatii romanesti sa devina pe deplin compatibile cu cele ale Uniunii Europene, prin indeplinirea tuturor prevederilor Acordului European de Asociere dintre Romania si Uniunea Europeana, indeosebi a prevederilor Cartei Albe privind Piata Interna a Uniunii si dezvoltarea institutiilor menite sa o puna in aplicare.

- **Indeplinirea ferma a angajamentelor pe care ni le-am asumat in momentul istoric al acceptarii noastre ca membrii in Alianta Nord-atlantica!** Pentru **Partidul Republican** acest aspect reprezinta o prioritate strategica a politicii externe si de securitate a Romaniei, bazata pe aspiratia naturala si legitima a poporului nostru de a face parte din comunitatea Euro-atlantica a statelor care impartasesc aceleasi valori si principii ale libertatii si democratiei.

- Amplificarea contributiei Romaniei la **consolidarea securitatii si stabilitatii spatiului Euro-atlantic** cristalizand ancorarea definitiva a tarii in sistemul politic si de valori occidental!

- **Politica de securitate si aparare!** Obiective strategice clare si resurse adecvate acestora! **Partidul Republican** va actiona ferm pentru restructurarea armatei! **Partidul Republican** va actiona cu hotarare pentru consolidarea credibilitatii capacitatii de aparare a armatei romane astfel incat aceasta sa garanteze securitatea militara a tarii. Armata moderna, de profesionisti, eficienta, cu o rapida forta de interventie si miscare, de dimensiuni reduse, dar bine organizata, inzestrata si instruita adecvat, reprezinta pentru mine un obiectiv fundamental, pentru care nu vom precupeti nici un efort.

- **Partidul Republican** va acorda un rol important serviciilor de informatii, cooperarii dintre ele, atat pe plan intern cat si extern, prin compatibilizarea acestora cu structurile Euro-atlantice prin prisma interesului national.

- **Raspandirea valorilor umaniste ale culturii** si afirmarea conduitelor deschise inspre dialog, intelegere si colaborare intre oameni si civilizatii. Cooperarea economica, stiintifica, culturala dintre state trebuie sa contribuie la diminuarea decalajelor sociale. In acest sens, **Partidul Republican** va acorda o atentie speciala

relatiilor Romaniei cu Rusia si cu China.

- **Dialog si colaborare intre statele lumii**, in beneficiul pacii si progresului umanitatii, pentru rezolvarea diferendelor prin tratative, pentru eradicarea violentei din relatiile internationale.

- **O societate ecologica si umana!** Protejarea si imbunatatirea calitatii mediului vor reprezenta obiective fundamentale ale programului **Partidului Republican** ce vor calauzi intreaga sa activitate politica. **Partidul Republican** va actiona pentru o societate in care sa existe mai mult respect pentru om si pentru mediul inconjurator, pentru o societate ecologica si umana, pentru reducerea riscurilor vietii, pentru o dezvoltare economica si sociala care sa asigure imbunatatirea standardului de civilizatie.

- **Societatea viitorului!** Este ceea ce **Partidul Republican** se angajeaza sa gandeasca si sa imagineze impreuna cu generatia tanara. **Partidul Republican** va actiona pentru modernizarea statului roman in conditiile crearii unei societati capitaliste eficiente si functionale.

4.1 VIATA POLITICA

Romania se afla intr-un moment de rascruce. In urmatoorii ani se joaca cartea integrarii Romaniei in NATO si UE. Practic, in acesti ani se va decide pozitia si viitorul Romaniei. La sfarsitul acestei perioade Romania trebuie sa fie un membru important atat al NATO cat si al UE, recunoscut si apreciat pentru realizările si potentialul ei. Trebuie ca toata lumea sa fie convinsa de faptul ca, in urmatoorii ani, romanii vor trai dupa cum si-au asternut in acesti primi ani. Numai astfel nivelul de trai va fi cel dorit de fiecare dintre noi.

Cine este partidul politic care poate face fata acestei misiuni ?

Analizand scena politica si persoanele pe care partidele politice vor sa le inscrie in cursa prezidentiala, nu putem sa nu reiteram faptul ca suntem intr-o criza care isi are originile in criza clasei politice romanesti. Partidele politice s-au discreditat prin prestatiile lor. Populatia Romaniei considera ca situatia ei grea este rezultatul prestatiei acestor partide politice. Scandalurile generate de clasa politica tin cu regularitate prima pagina a ziarelor.

In aceste conditii, **Partidul Republican** cere **cetatenilor romani sa nu mai crediteze aceleasi partide si pe reprezentantii lor**, indiferent de ce nume poarta acestia, fiind bine stiut ca aceiasi lideri politici, in aceleasi situatii, vor face aceleasi greseli.

Partidul Republican are **solutia: ordoliberalismul traditional romanesc**, un program independent de grupurile de interese financiare sau oculte si care poate gandi si actiona in sensul dorit de dumneavoastra si, deci, poate sa aduca un real beneficiu tarii.

Partidul Republican propune o reforma a vietii politice care sa consolideze democratia, sa mareasca responsabilitatea si transparenta institutiilor politice fata de cetatean.

Ca Presedinte, voi initia un dialog cu liderii de opinie, cu societatea civila, cu toate fortele politice, pentru a asana dezbaterea politica de atacuri la persoana si polemici sterile.

POLITICA INTERNA

. Pastrarea **independentei si suveranitatii statului national unitar roman**, a drepturilor si libertatilor fundamentale ale cetatenilor in conditiile integrarii Euro-atlantice si a fenomenului globalizarii! Este obiectivul fundamental al programului politic al **Partidului Republican** !

Dreptul la proprietate reprezinta fundamentul legitim al societatii democratice! Iata de ce, **Partidul Republican** va actiona ferm pentru reimproprietarirea cetatenilor romani, din tara si din strainatate pe baza principiului „restitutio in integrum”, cu accent pe retrocedarea in natura a tuturor imobilelor nationalizate, iar acolo unde nu va fi posibil, prin echivalent. Consolidarea statului de drept, a democratiei se va face prin accentuarea principiului separatiei puterilor in stat, prin suprematia legii, prin respectarea drepturilor si libertatilor fundamentale, cu accent pe dreptul de proprietate, pe controlul institutiilor fundamentale ale statului de catre societatea civila!

. **Reforma institutionala prin compatibilizarea legislatiei si a institutiilor interne cu cele euro-atlantice!**

. **Partidul Republican** va actiona pentru diminuarea riscurilor de incalcare de catre institutiile statului a libertatilor sindicale, civice si politice! **Partidul Republican** va actiona neintrerupt si prin toate mijloacele pentru a intari autoritatea legii si pentru a conferi un cadru eficient si operativ de lupta impotriva coruptiei si birocratiei!

. **Reforma institutiilor executive si administrative!** Societatea romaneasca are nevoie de o reforma reala si de ansamblu a institutiilor executive si administrative, de o noua configuratie a administratiei, de o descentralizare si responsabilizare a acestora!

. **Cresterea capacitatii administrative!** **Partidul Republican** va actiona in directia modernizarii administratiei pentru a sluji mai bine interesele cetatenilor si pentru a raspunde nevoilor functionarii statului de drept si a economiei sociale de piata! **Partidul Republican** va construi o administratie pragmatica, eficienta si moderna, intemeiata pe o buna organizare a structurilor si o delimitare clara a atributiilor tuturor lucratorilor, pe transparenta necesara pentru a face cunoscute activitatile esentiale ale institutiei, pe corectitudine si calitate, pe integritate, cinste si onoare!

. **Asigurarea transparentei actului de decizie publica!** Acesta va fi

obiectivul fundamental al **Partidului Republican!**

- **Continuarea reformei administratiei publice si centrale! Partidul Republican** va actiona pentru continuarea procesului de descentralizare.
- **Partidul Republican** va actiona pentru **intarirea principiului subsidiaritatii!** Numai el ofera acel echilibru de competente intre administratia centrala, decizia la nivel national si autoritatile locale. Pe baza acestui principiu se pot construi proiecte bazate pe solidaritati zonale si regionale si se pot angaja proiecte complexe, care implica statul roman si comunitatile locale.
- **Serviciul public in slujba cetateanului si nu deasupra lui! Partidul Republican** va actiona cu precadere pentru diminuarea aparatului birocratic si pentru schimbarea mentalitatii functionarului public! Sunt necesare schimbari de fond in raporturile dintre administratie si cetatean: administratia trebuie sa se manifeste ca un serviciu public aflat in slujba cetateanului si nu deasupra lui!
- **Depolitizarea si profesionalizarea functiei publice! Partidul Republican** va actiona extrem de ferm, in plan legislativ, managerial, dar si in planul mentalitatilor, pentru depolitizarea si profesionalizarea functiei publice, pentru definirea clara a atributiilor fiecarui cetatean si ale fiecarei institutii, pentru simplificarea procedurilor administrative.
- **Respectarea libertatilor individuale! Partidul Republican** va actiona pentru asigurarea libertatilor individuale prin functionarea eficienta a institutiilor statului!
- **Partidul Republican** va actiona pentru cristalizarea unui **serviciu public eficient** si de calitate, atent cu banul public!
- **Institutiile in slujba cetateanului!** In calitate de contribuabili, specialistii **Partidului Republican** vor actiona cu hotarare pentru asumarea de catre autoritatile locale a raspunderii in ceea ce priveste rezolvarea problemelor social-culturale si edilitar-gospodaresti, a problemelor de aparare a ordinii publice si de protectie a mediului!
- **Operativitate, transparenta si corectitudine in institutiile administrative ! Partidul Republican** va actiona cu fermitate pentru ca cetateanul sa devina beneficiarul institutiilor administrative de la care sa pretinda operativitate, transparenta si corectitudine!
- **Mentinerea ordinii sociale si apararea sigurantei cetateanului !** Acestea vor fi obiectivele fundamentale ale **Partidului Republican!**
- Institutiile statului de drept vor fi chemate sa garanteze **libertatile politice si civice** si sa administreze eficient viata sociala!
- **Partidul Republican** va actiona in sensul sprijinirii eforturilor institutiilor sociale de a actiona in sensul diversificarii modalitatilor de participare a cetatenilor la

viata publica, ca mijloc de asigurare a functionalitatii sistemului democratic!

- **Partidul Republican** va actiona pentru perfectionarea cadrului institutional existent in sensul intaririi mecanismelor de parteneriat intre autoritatile publice, pe de o parte, si organizatiile reprezentative ale societatii civile si ale altor institutii de control democratic!

- **Modificarea sistemului electoral! Partidul Republican** va actiona in directia responsabilizarii politice si civice a alesilor poporului si pentru modificarea sistemului electoral astfel incat alegatorii sa redobandeasca increderea in capacitatea de reprezentare reala a institutiilor politice!

- **Cresterea eficientei legislative! Partidul Republican** va actiona in directia cresterii eficientei legislative prin diferentierea stricta a atributiilor celor doua Camere ale Parlamentului si prin imbunatatirea procedurilor de adoptare a legii.

- **Dezvoltarea comunitatii locale** ca factor stimulatив al dezvoltarii regionale si ca esenta a regimului democratic! **Partidul Republican** va actiona in directia sprijinirii initiativelor locale de crestere a oportunitatilor pentru participarea directa a cetateanului la gestionarea treburilor publice, in scopul valorificarii eficiente a resurselor umane si materiale.

- **Descentralizarea administratiei publice si autonomia locala pe baza principiilor consacrate de Constitutie!** Autonomia locala este un principiu general de politica administrativa democrata a carui aplicare nu poate fi conditionata de criterii etnice sau de alta natura. Ea serveste tuturor cetatenilor, ofera mai multe resurse si amplifica initiativa administratiei locale pentru ridicarea standardului de civilizatie. **Partidul Republican** va actiona in mod sustinut pentru descentralizarea administratiei publice si pentru autonomia locala pe baza principiilor consacrate de Constitutie. Puterea locala si cetatenii vor dobandi, astfel, atributii si responsabilitati sporite in dezvoltarea localitatilor, a spatiului social in care traiesc. **Partidul Republican** va actiona impotriva conceptiilor care folosesc principiul autonomiei locale ca prilej pentru incurajarea autonomiei pe criterii etnice, ca premisa pentru separatism si segregatie.

- **Administratie locala producatoare de bunastare!** Romania are nevoie de o administratie locala cu initiativa, de o administratie locala producatoare de bunastare sociala si individuala, capabila sa schimbe viata oamenilor si infatisarea tarii. **Partidul Republican** va actiona pentru sustinerea, in cadrul unei politici de dezvoltare coerente, a tuturor initiativelor - politice sau ale societatii civile - de rezolvare a unor probleme ce privesc restructurarea industriei si ocuparea fortei de munca, dezvoltarea infrastructurii si a serviciilor pentru cetateni, de valorificare eficienta a tuturor resurselor locale, naturale, umane si financiare.

- **Dezvoltarea autonomiei locale in concordanta cu politicile de dezvoltare regionala, nationala si europeana**, in ideea accelerarii integrarii armonioase a comunitatilor locale in ansamblul national coerent! **Partidul Republican** va actiona pentru promovarea distributiei adecvat ierarhizate a

competentelor administratiei publice intre administratia publica centrala de specialitate - in principal ministerele - pe de o parte si, pe de alta parte, administratia publica locala - autoritati comunale si orasenesti, consilii judetene, prefecti.

. **Descentralizare administrativa! Partidul Republican** va actiona ferm pentru construirea rapida, dupa modelul european, a institutiilor, principiilor si mecanismelor de guvernare la toate esaloanele administratiei, concomitent cu continuarea procesului de descentralizare administrativa. Acest lucru implica atat consolidarea si largirea democratiei, mai ales a formelor de democratie directa, cat si cresterea responsabilitatilor individuale si a participarii cetatenilor la viata publica. Procesul de descentralizare si de largire a competentelor reprezinta consecinta cresterii gradului de autonomie a colectivitatilor locale necesar in procesul de adaptare a Romaniei la cerintele integrarii europene si ale dezvoltarii in plan teritorial.

. **Parteneriat intre toate institutiile statului** - structuri locale si servicii descentralizate ale Guvernului in teritoriu - pentru realizarea binelui general! Impreuna vom gasi cele mai bune cai de rezolvare a problemelor ridicate de cetateni, pentru a stimula dezvoltarea comunitatilor locale!

. **Participarea directa a cetatenilor la viata publica locala!** Redescoperirea sentimentului identitatii comunitare va elimina starea de pasivitate fata de ceea ce se intampla in societate, fata de degradarea infrastructurii, a mediului inconjurator, a oraselor si comunelor. Iata de ce **Partidul Republican** va incuraja participarea directa a cetatenilor la viata publica locala, utilizarea mai frecventa a consultarilor populare (referendumuri) de catre autoritatile locale, institutionalizarea unor forme de dialog intre administratia locala si cetateni.

. **Reglementarea incompatibilitatilor dintre functiile de demnitate publica ale unei persoane si implicarea acesteia in posturi de conducere sau decizionale ale intreprinderilor! Partidul Republican** va actiona pentru identificarea conflictelor reale de interese, in scopul prevenirii sau diminuarii coruptiei, a inlaturarii unor eventuale cauze ale subminarii durabilitatii dezvoltarii si pacii sociale, de catre grupuri minoritare de interese economice.

. **Transparenta si profesionalism in administratie!** Impreuna, insusindu-ne valorile si principiile unei administratii democratice, dorim sa construim o noua cultura administrativa, bazata pe profesionalism, performanta si eficienta, pe cinste si corectitudine, o cultura care sa respinga unele din traditionalele naravuri romanesti! **Partidul Republican** va actiona pentru introducerea unei presiuni concurentiale in domeniu, atat prin parteneriatul public-privat - mai ales la nivelul serviciilor publice - cat si prin informatizarea administratiilor centrala si locala, prin cresterea transparentei actului administrativ si al controlului cetatenesc si prin dezvoltarea elementelor democratiei participative.

. **Partidul Republican** va actiona in directia reformarii administratiei prezidentiale ca identitate organizationala precisa care se exercita pe o baza procedurala clara! Avem nevoie de o cultura a slujirii cu eficienta a interesului public, de asigurarea unei legaturi permanente a institutiei Presedintelui cu tara, cu celelalte institutii ale statului si cu societatea civila, cu cetatenii, precum si cu compatriotii

nostru din afara granitelor!

• **In contextul noii legislatii cu privire la functia publica, Partidul Republican** va actiona pentru perfectionarea profesionala permanenta a personalului administratiei prezidentiale si pentru evaluarea performantelor personalului in cadrul unei proceduri transparente, in conformitate cu valoarea profesionala si umana a fiecarui angajat. **Partidul Republican** va actiona in favoarea asigurarii solidaritatii institutionale prin maximizarea rezultatelor profesionale ale fiecaruia in parte si ale tuturor. Selectionarea, pregatirea si promovarea functionarilor publici in general, si a celor din administratia prezidentiala in special, este o sarcina importanta a statului si trebuie regandita si pusa de acord cu nevoile si exigentele procesului de introducere a aquis-ului comunitar. Este exact ceea ce vrea sa faca **Partidul Republican!**

• **Suprematia legii cu varful sau de lance - prezumtia de nevinovatie!** Statul roman trebuie sa fie in slujba cetateanului si sa il protejeze de actele contrare legii!

• **Romanii trebuie sa aiba incredere in institutiile statului!**

• **Legi clare si institutii eficiente!** Modul in care este asigurata siguranta cetateanului, este administrat actul de justitie si este infaptuita dreptatea, influenteaza prestigiul institutiilor democratice si, in ultima instanta, insasi esenta unei societati moderne. Sistemul democratic din Romania trebuie aparat prin legi clare si institutii eficiente impotriva conduitelor anarhice si distructive ale celor care confunda libertatea cu dreptul de a incalca legea.

• **Romanii - cetateni europeni cu identitate nationala si culturala nealterata!** De 15 ani, Romania traverseaza o perioada de profunde reforme ale statului si ale spatiului politic, de intarire a democratiei, de promovare a unor noi valori si de consolidare si imbogatire a identitatii nationale. **Partidul Republican** va actiona cu fermitate si clarviziune in directia finalizarii acestei evolutii care ne va transforma in cetateni ai unei structuri statale europene, in plina afirmare a identitatii si suveranitatii sale, dar in cetateni care isi vor pastra nealterata identitatea culturala si fiinta nationala.

Pentru **Partidul Republican**, statul este instrumentul principal prin care se pun in aplicare, intr-un cadru coerent si unitar, proiectele societatii romanesti. Acesta este si sensul sintagmei „national” din definirea caracterului statului roman in corpul Constitutiei. Definitia nu face trimitere nici la dominatia etnica majoritara, nici la ignorarea minoritatilor nationale si deci nici la o ideologie „nationalista” care ar governa Romania. Plecand de la acest considerent, **Partidul Republican** va propune sa infaptuim impreuna:

• **Consolidarea ordinii de drept si intarirea autoritatii statului!** Numai prin aplicarea ferma a legilor si prin functionarea eficienta a institutiilor democratice va fi posibil un climat de siguranta pentru viata cetatenilor va fi asigurata ordinea publica si respectata autoritatea legitima a statului roman. Iata de ce, **Partidul Republican** va actiona in directia consolidarii ordinii de drept si intarirea autoritatii statului, singurele cai ce vor putea limita fenomenul infractiunilor si vor garanta

cetatenilor proprietatea, drepturile si siguranta personala.

. **Depolitizarea luptei impotriva coruptiei!** Flagelul coruptiei va fi combatut numai prin legi clare si institutii puternice si nu prin campanii propagandistice inutile! **Partidul Republican** va actiona pentru elaborarea unor mecanisme riguroase, durabile de diminuare si eliminare a coruptiei, in toate formele de manifestare a acesteia. **Partidul Republican** va actiona cu hotarare pentru reducerea starii de insecuritate resimtite de catre cetatenii Romaniei, consecinta a escaladarii fara precedent a fenomenelor de coruptie si criminalitate organizata, precum si a altor fenomene negative generate de economia de piata si de regimul de libera trecere a frontierei. **Partidul Republican** va actiona la cele mai inalte cote de exigenta in favoarea asanarii si preventiei legale si rapide a coruptiei!

. **Impreuna impotriva coruptiei!** Combaterea coruptiei are nevoie de coeziune intre membrii societatii, ferm si consecvent tintita asupra fenomenelor de incalcare a legilor, inclusiv a celor ale bunului simt in materie de imbogatire si convietuire sociala! **Partidul Republican** va actiona ca, simultan cu consolidarea structurilor institutionale si a reglementarilor legale, sa se actioneze in cadrul societatii civile - prin mecanismele specifice acesteia de manifestare a opiniei publice si responsabilizare sociala - pentru schimbarea mentalitatii.

. **Justitia - imperativ al demnitatii umane!** **Partidul Republican** crede in valoarea intrinseca a justitiei si va actiona ferm pentru asigurarea independentei justitiei si pentru consolidarea statului de drept!

. **Avem nevoie de o protectie penala solida a statului de drept!** **Partidul Republican** va monitoriza modul in care Justitia intelege si aplica Codul Penal! Impreuna trebuie sa constientizam importanta majora pe care o are aceasta reglementare in edificarea unei ordini de drept moderne si compatibile cu exigentele societatii contemporane.

. **Avem nevoie de un Cod Civil modern!** Fara a distruge ceea ce Codul Civil Roman are valoros, **Partidul Republican** va actiona in directia modernizarii acestuia, avand in vedere atat racordarea lui la realitatea sociala si la cerintele societatii moderne, cat si perspectiva evolutiei viitoare, de integrare europeana a tarii. In Codul Civil sunt inglobate valori fundamentale care circumscriu viata privata a oamenilor, prin insasi conceperea lui, el exprimand o anumita filozofie asupra omului. Pentru mine - chiar daca nu in sens juridic - Codul Civil reprezinta Constitutia in domeniul vietii private a oamenilor. Experienta acestui cod este poate unica in evolutia legislatiei romanesti. Desi a fost edictat de domnitorul A. I. Cuza in secolul al XIX-lea, Codul Civil a strabatut doua razboaie mondiale, a fost martorul mut al procesului - atat de complex - al reintregirii neamului, al regimului antonescian si al celui comunist. Iata de ce, **Partidul Republican** va actiona pentru modernizarea Codului Civil, dar pastrand ceea ce este bun si inovand acolo unde este necesar, spre a mari cadrul de libertate individuala a oamenilor!

. **Partidul Republican** este adeptul suprematiei legii. Insistam asupra **respectului proprietatii prin respectul conditiei sociale a cetateanului** . Iata de ce nu putem fi de acord cu prevederea din **Legea Anticoruptie** potrivit careia functionarii publici nu au dreptul sa adere la un sindicat, desi acest drept este

prevazut in Constitutia Romaniei si in Legea Sindicatelor. Guvernul incalca, astfel, Conventia 87 a Organizatiei Mondiale a Muncii, privind libertatea de asociere si protectia dreptului de organizare. De asemenea, consideram ca forma noului **Cod Penal** creeaza premise evidente pentru abuzuri impotriva persoanelor juridice, implicit impotriva institutiei sindicale, abuzuri care, finalmente, se pot traduce in dizolvarea unei institutii. Nu putem sa nu fim ingrijorati de faptul ca anumite prevederi ale proiectului Codului Penal, implica raspunderea persoanei juridice pentru infractiunile savarsite, in numele sau in interesul sau, de catre persoane fizice, reprezentanti ai institutiei respective. Acest fapt creeaza premise clare pentru abuzuri cu circumstante grave asupra persoanelor juridice. Ambiguitatea si posibilitatea de interpretare pe care o favorizeaza unele prevederi noi, pot aduce atingere grava unor drepturi fundamentale, precum dreptul la libera asociere, dreptul la libera exprimare a opiniilor si altele. Cu siguranta, **Partidul Republican** nu poate fi de acord cu nivelul sanctiunilor pecuniare care nu este corelat cu nivelul veniturilor majoritatii cetatenilor romani.

. **Elaborarea actelor normative cu participarea societatii civile!**
Trebuie sa depasim tributarismul solutiilor traditionale de elaborare a actelor normative exclusiv de catre organele abilitate constitutional sa faca acest lucru. **Partidul Republican** este adeptul unei noi metodologii de elaborare a actelor normative cu participarea societatii civile! Arta guvernarii este arta negocierii si armonizarii intereselor cetatenilor. Democratia insasi se bazeaza pe increderea in oameni, pe maxima receptivitate fata de interesele lor. Tari din Uniunea Europeana au incetat sa mai elaboreze acte normative fara consultarea prealabila a societatii civile! In Anglia exista Cartea verde si Cartea alba, supuse dezbaterii celor interesati, si apoi „bill”-ul aprobat de Cabinet. In Franta s-au dezvoltat modalitati de concertare la aceeasi masa a tuturor factorilor implicati. In elaborarea actelor normative avem nevoie de un numar cat mai mare de specialisti, reprezentanti ai diferitelor domenii ale societatii romanesti: structuri guvernamentale, partide, sindicate, asociatii profesionale, societate civila, cercetatori din institututele academice si universitare. Iata de ce, **Partidul Republican** vine in fata dumneavoastra si va propune sa dam actelor normative forma legala si continut legitim, prin participarea societatii civile, alaturi de guvernanti, la elaborarea lor!

. Tara are nevoie de un cadru modern de exercitare a puterii judecatoresti! **Partidul Republican** va actiona in sensul respectarii principiului independentei actului de justitie si va monitoriza permanent modul in care justitia intelege sa slujeasca dreptatea si interesul national, sa raspunda de retroactiunea - de ordin legislativ - rezultata din practica luptei impotriva criminalitatii si din practica judiciara, sa implementeze aquis-ul comunitar si sa dezvolte relatiile externe.

. **Sa redam impreuna demnitatea si onoarea carierei de magistrat!**
Cariera de magistrat - judecator sau procuror - implica o mare responsabilitate, cu conditia sa poata fi realizata in mod corespunzator acestei responsabilitati. **Partidul Republican** va sprijini aceasta categorie socio-profesionala care are menirea de a mentine echilibrul si pacea sociala. Concomitent, pentru stoparea fenomenelor de devianta sociala, **Partidul Republican** va actiona in directia utilizarii mijloacelor educatiei civice si ale democratiei participative, pentru dezvoltarea conlucrarii cu factorii administratiei, cu agentii economici, cu reprezentantii autoritatilor locale, cu

comunitatile de cetateni, cu societatea civila.

. **Magistratii trebuie sa fie modele de corectitudine si incoruptibilitate!** Pentru exercitarea corecta a actului juridic un factor esential este autoritatea morala a celor chemati sa faca dreptate. **Partidul Republican** va actiona pentru imbunatatirea Codului Deontologic al profesiei de magistrat, pentru prevenirea si eradicarea coruptiei din randurile magistratilor, flagel care afecteaza profund societatea romaneasca.

. **Partidul Republican** va actiona in sensul redarii statului, importanta sa de principal organizator al coeziunii sociale si al sigurantei nationale, de reglementare a functionarii pietelor libere, de corectare a esecurilor acestora in plan economic si social, de combatere a criminalitatii, de aparare a vietii si a bunurilor persoanelor, de arbitru intre diferitii actori economici si sociali.

. Din perspectiva ordoliberală, **Partidul Republican** va actiona catre sustinerea unui **stat cu „geometrie variabila”**, interventionist in perioade de recesiune, pentru a sustine politici de crestere economica, si minimalist in perioadele de expansiune, cand sarcina sa este de a echilibra bugetele si de a resorbi deficitele din perioadele de recesiune.

. **Democratie participativa!** **Partidul Republican** va actiona pentru asigurarea unui cadru democratic legal si institutional care sa permita cetatenilor participarea la structurarea deciziilor privitoare la dezvoltarea comunitatilor in care traiesc. **Partidul Republican** va actiona pentru instaurarea democratiei participative, mergand pana la recurgerea la referendum in plan local.

. **Dezvoltare in plan regional!** **Partidul Republican** va actiona pentru extinderea competentelor statului care, prin politici specifice - organizare administrativ-teritoriala, descentralizare si aplicare a principiului subsidiaritatii - va actiona in favoarea dezvoltarii in plan regional.

. **Cooperare transfrontaliera pentru protectia mediului!** **Partidul Republican** va considera o datorie de onoare fata de tara armonizarea actiunilor statului cu o serie de alte state si de organisme regionale si internationale in probleme de mediu, care implica o tot mai larga cooperare transfrontaliera.

. **Partidul Republican** va actiona consecvent pentru cresterea gradului de conlucrare intre majoritate si minoritati, pentru a genera acea armonie necesara bunei convietuiri si afirmarii componentei identitare si a traditiilor locale in proiectele de dezvoltare.

. **Prosperitate pentru cetatenii statului national unitar roman!** **Partidul Republican** va actiona pentru dezvoltarea societatii romanesti cu toata diversitatea sa etnica, culturala si religioasa. **Partidul Republican** este adversarul fatis al oricaror tentative, declarate sau deghizate, de a scoate una sau alta dintre zonele Romaniei din ansamblul unitatii statului! **Partidul Republican** nu crede in solutii individuale la problemele generale ale Romaniei, in construirea de oaze de prosperitate intr-un desert de saracie! In acest sens, **Partidul Republican** va aplica

in Romania politica Uniunii Europene de egalizare a nivelelor de dezvoltare ale statelor membre ale Uniunii Europene. Suntem de acord cu aprecierile presedintelui Comisiei Europene, Romano Prodi, care a subliniat ca obiectivele si subiectele Uniunii Europene si ale procesului unificarii continentului sunt statele nationale si nu regiunile. Comunitatile locale sunt elementele constitutive ale comunitatilor nationale si actori economici tot mai importanti intr-un cadru institutional tot mai diversificat. Nimic nu se poate construi inasa fara solidaritate la nivel national, european sau mondial.

. **Democratie si crearea unei economii functionale de piata!** Ne obliga la aceasta nu doar nevoia cresterii capacitatii administrative a statului roman, ci si noul nostru statut, rezultat in urma invitarii de a face parte ca membru cu drepturi depline al Organizatiei Tratatului Atlanticului de Nord si din perspectiva aderarii, in 2007, la Uniunea Europeana.

Totul depinde de noi! Sa transformam vointa natiunii romane in fapte!

. **Democratizarea reala a sistemului electoral! Sa votam oameni, nu liste! Partidul Republican** va sustine trecerea, pana in anul 2008, la un sistem electoral mixt, in care votul uninominal pe circumscripții electorale sa fie dominant in raport cu listele centrale. Cetatenii isi aleg direct primarul si Presedintele. De ce nu ar vota la fel si pentru parlamentari? **Partidul Republican** n u mai vrea ca romanii sa voteze liste, ci persoane! Vom actiona pentru o reforma politica al carei principal obiectiv va fi inlocuirea tuturor legilor care reglementeaza, in prezent, organizarea si desfasurarea alegerilor in Romania, cu o singura lege - **Codul Electoral**. Vrem inlocuirea scrutinului de lista folosit pentru alegerile parlamentare cu un sistem cu reprezentare proportionala, bazat pe votul uninominal si mai vreau ca numarul de senatori si deputati sa fie redus. Astazi, Romania are un numar de parlamentari comparabil cu cel al unor tari cu populatie de cateva ori mai numeroasa si cu o economie mult mai puternica. O tara cu o populatie saracita nu-si poate permite sa sustina un Parlament atat de scump.

. **Democratia nu exista in afara politicii!** Atunci cand aspiratiile populare nu se regasesc sistematic in preocuparile politicului, democratia devine pentru cetateni ceva abstract. **Partidul Republican** va promova o reforma a vietii politice, care sa consolideze democratia, sa mareasca transparenta si responsabilitatea institutiilor politice fata de cetatean.

. **Legi noi pentru partide si pentru finantarea campaniilor electorale!** Aceste legi vor contribui la apropierea partidelor de problemele cetatenilor, la cresterea transparentei vietii politice si la prevenirea coruptiei.

. **Sa realizam impreuna o modificare a mentalitatii clasei politice!** **Partidul Republican** va actiona in directia initierii unor dialoguri cu liderii de opinie, cu societatea civila, cu toate fortele politice, pentru a asana dezbaterile politice de atacuri la persoana si de polemici joase.

POLITICA EXTERNA

Partidul Republican va promova o politica externa pragmatica si eficace si va contribui direct si decisiv la implinirea proiectelor noastre de politica externa. **Partidul Republican va sustine o politica externa corespunzatoare unei tari europene, cu interese indreptate catre intreaga lume.**

Dupa dizolvarea Pactului de la Varsovia, **Partidul Republican** considera ca Romania, ca tara doritoare de pace si stabilitate pe continentul european si in lume, a gasit calea cea mai potrivita ca, prin aderarea la Alianta Nord - Atlantica, sa contribuie la eforturile internationale contra terorismului, flagelul secolului XXI. Dorinta de aderare la UE este apreciata ca o necesitate ireversibila de creare a mecanismelor si relatiilor sociale specifice economiei de piata, prin compatibilizarea legislatiei romanesti la cea europeana. Faptul ca Romania va fi membra a NATO si a Uniunii Europene, contribuie, in opinia specialistilor **Partidului Republican**, la crearea unei zone a pacii si stabilitatii in Estul Europei.

Specialistii **Partidului Republican** considera ca globalizarea se va realiza prin intermediul unor mari blocuri geopolitice, fapt ce va ridica noi tipuri de probleme legate de felul in care sunt organizate aceste blocuri, de gradul lor de coherenta interna, de integrare si democratizare. Cert este insa un aspect si anume acela ca fenomenul globalizarii aduce cu sine atat aspecte pozitive, dar si efecte negative, atat pentru Romania cat si pentru celelalte tari care s-au inscris de curand pe traiectoria statelor democratice. Globalizarea reprezinta pentru Romania o sansa pentru recuperarea unor vechi decalaje de dezvoltare si posibilitatea alinierii la valorile moderne ale progresului si civilizatiei, concomitent cu sansa afirmarii propriei sale identitati. Din pacate, fenomenul globalizarii aduce in prim plan problema raporturilor Nord - Sud, a discrepantelor dintre tarile bogate si cele sarace, o problema cu o serioasa incarcatura exploziva. In context, locul si rolul Romaniei pe plan mondial va fi stabilit pe de o parte de modul in care noi insine vom sti sa ne adaptam cadrul institutional la cerintele pietei mondiale cu scopul de a corecta discrepantele de dezvoltare. Pe de alta parte, insa, importanta Romaniei ca actor pe scena geopolitica si economica a lumii va fi influentata si de modul in care organismele politice internationale vor sti sa introduca corective functionarii pietei mondiale.

. **Politica externa axata pe promovarea interesului national! **Partidul Republican**** va actiona in directia promovarii unei politici externe capabile sa raspunda prin pragmatism intensificarilor proceselor de mondializare, globalizare si integrare, crizelor regionale sau internationale, precum si actiunilor unor grupuri etnice sau religioase care tind spre autonomie sau recurg la manifestari centrifuge si care pot pune in pericol stabilitatea si integritatea statelor.

. **Integrarea demna a Romaniei in comunitatea internationala!** Este telul suprem al politicii externe pe care **Partidul Republican** o propune. Apararea independentei, suveranitatii si integritatii teritoriale este strans legata de realizarea obiectivului prioritar al politicii externe: integrarea demna in structurile de securitate ale Aliantei Nord-atlantice si in Uniunea Europeana. **Partidul Republican** va contribui la intensificarea dialogului politic, social, economic - in cadru bilateral si

multilateral - cu partenerii din Uniunea Europeana si Alianta Nord-atlantica.

Suntem datori Romaniei in ceea ce priveste imaginea ei in lume! De prea mult timp si de prea multe ori, indiferenta si ignoranta au generat perceptii eronate asupra realitatii romanesti. Meritam altceva, pe masura aspiratiilor noastre sincere, a capacitatilor noastre, a culturii noastre, a istoriei noastre.

Iata de ce, Partidul Republican propune societatii civile, mediului academic si stiintific, sindicatelor si mediului de afaceri, partidelor politice si minoritatilor nationale, inaltilor reprezentanti ai cultelor religioase si reprezentantilor mass-media sa devina coautori ai unei **platforme nationale pentru accelerarea pregatirilor in vederea aderarii tarii noastre la Uniunea Europeana!** Niciodata, insa, nu trebuie sa uitam ca Uniunea Europeana nu este un panaceu la problemele romanesti! Europa este un catalizator, un disciplinator, un modelator, dar nu un substitut la ceea ce trebuie realizat in interiorul tarii. **Partidul Republican** va actiona ferm astfel incat aderarea la Uniunea Europeana sa devina un subiect major de politica interna, de atitudine civica si actiune responsabila a tuturor componentelor societatii romanesti, de receptivitate si mobilizare convergenta a resurselor de care dispune fiecare, de solidarizare a tuturor cetatenilor in jurul atingerii unui obiectiv de anvergura istorica! **Partidul Republican** va actiona ca toate institutiile statului sa promoveze, in baza unor programe precise, reabilitarea imaginii tarii noastre in Europa si in lume, astfel incat sa ne regasim cu fruntea sus printre egali!

. **Partidul Republican** va actiona in directia **negocierii aderarii Romaniei la Uniunea Europeana** cu seriozitate si cu sentimentul raspunderii fata de viitorul natiunii romane, care si-a facut din integrarea europeana si Euro-atlantica obiective strategice ale proiectului de modernizare si de occidentalizare. Este un proces lung si dificil de recuperare a traditiei noastre de natiune si de stat european, de reintegrare intr-un spatiu caruia ii apartinem in mod organic! Este unica solutie a garantarii securitatii nationale si a afirmarii intereselor nationale vitale ale poporului roman!

. **Modelul ordoliberal** - un model viabil de reducere a decalajelor economice! In noul context international, Uniunea Europeana este chemata sa-si asume responsabilitati in calitate de actor global, sa se manifeste cu mai multa vizibilitate, coerenta si eficienta, sa contribuie la crearea unui sistem multipolar fondat pe principiile dreptului international si la edificarea unei noi arhitecturi economice mondiale care sa contracareze efectele negative ale globalizarii. **Partidul Republican** va actiona pentru implementarea cat mai rapida si cu costuri sociale cat mai reduse a modelului ordoliberal!

. **Aderarea la Uniunea Europeana** reprezinta pentru Romania singura optiune viabila care ii poate asigura reintegrarea completa si definitiva in sistemul de valori promovate de democratiile europene, sistem din care face parte de fapt prin istorie, cultura, traditie si asezare geografica. **Partidul Republican** va actiona pentru apartenenta Romaniei la Uniunea Europeana, ca garantie a progresului economic, a stabilitatii sociale si securitatii interne si externe, ca optiune sigura pentru dezvoltarea sa viitoare intr-o lume marcata tot mai mult de interdependenta si

globalizare!

- **Noi vom fi cei care vor construi viitoarea Europa!** Vom fi cetatenii ei, egali in drepturi si obligatii, purtatori ai suveranitatii unui popor european care se va naste prin unirea in diversitate a natiunilor europene si care va recunoaste si va apara valorile pozitive ale Europei: democratie, libertate, demnitate, solidaritate si justitie sociala, umanism si toleranta, dialog si cooperare intre indivizi, comunitati si natiuni.
- **Romania** are nevoie de adoptarea unui pachet de proiecte de legi care sa asigure armonizarea cu legislatia europeana! **Partidul Republican** va actiona pentru elaborarea lui! **Partidul Republican** va sprijini integrarea tarii noastre in conformitate cu prevederile Uniunii Europene. Romania trebuie sa realizeze progrese importante in legislatie, in modernizarea institutiilor si imbunatatirea capacitatii administrative, in accelerarea reformelor economice, in consolidarea justitiei si in combaterea coruptiei!
- **Reusita reformelor** economice si a schimbarilor sociale si politice au o importanta majora in stabilirea pozitiei geostrategice pe care Romania o va dobandi in sistemul mondial. Pentru a deveni compatibili cu spatiul Uniunii Europene si competitivi pe o piata cu exigente inalte, Romania trebuie sa dea substanta proceselor de reforma economica si administrativa! Avem nevoie de o concurenta libera, dar in conditii loiale, independente de factorul politic si avem nevoie de o competitie pentru o productivitate mai mare, prin munca sustinuta, performanta, prin mai multa inovatie, prin produse mai bune si de calitate! Avem nevoie de o pregatire buna, de scoli bune, de universitati bune, de institutii de cercetare bune, de o infrastruktura buna si de telecomunicatii la fel de bune. Sansa noastra istorica pentru a reduce decalajele care ne despart de tarile dezvoltate este de a ne alinia la cerintele noii societati informationale, bazata pe cunoastere si pe creatie intelectuala! Impreuna, sa redam notiunii de reforma sensul original, legat de sperantele oamenilor intr-o innoire in bine a societatii, intr-o viata mai buna!
- **DA colaborarilor regionale!** **Partidul Republican** va actiona in directia colaborarii regionale si subregionale, in scopul accelerarii procesului de integrare in structurile europene! **Partidul Republican** va sprijini eforturile de promovare a unei cooperari active in cadrul Forumului de Cooperare Economica al tarilor din zona Marii Negre, al Initiativei Central Europene si al CEFTA.
- **Partidul Republican** va actiona in sensul reinnodarii raporturilor politice, economice si culturale ale Romaniei cu partenerii deveniti traditionali in perioada postbelica, aceasta reprezentand un proces de natura sa consolideze pozitia politica a tarii noastre pe plan international. Institutia Presedintelui va practica deschiderea fata de toate natiunile lumii, cu care doreste sa intretina si sa dezvolte relatii de prietenie in folosul reciproc al tarilor.
- **NU clientelismului politic!** Pentru a contribui atat la imbunatatirea situatiei sociale si economice interne, cat si la construirea unei imagini favorabile Romaniei in lume, **Partidul Republican** va actiona pentru alcatuirea, instrumentarea si realizarea principiilor si a obiectivelor strategice de politica externa pe baze noi, neaservite clientelar sau politic.

ROMANIA SI INTEGRAREA EURO- ATLANTICA

. **Locul romanilor este in Europa unita!** Istoria, cultura si aspiratiile noastre confera legitimitate acestui fapt. Cu respect pentru interesele nationale ale Romaniei, **Partidul Republican** va continua cursul dinamic al politicii de integrare europeana - obiectiv strategic fundamental al politicii romanesti, bazat pe interesele majore ale natiunii de conectare la sistemul de valori democratice europene. **Partidul Republican** va fi nemijlocit si continuu preocupat de indeplinirea dezideratului de integrare a Romaniei in Uniunea Europeana, garantie a viitorului nostru mai prosper si mai sigur.

. **Identitatea de cetatean european grefata pe identitati nationale!** **Partidul Republican** va actiona consecvent pentru afirmarea deplina a conceptului de „cetatenie europeana”, expresie a unei identitati europene dobandite si adaugata identitatilor nationale.

. **Alaturi de cetatenii Romaniei**, imi asum responsabilitatea reusitei noastre europene! In acest scop, **Partidul Republican** va sprijini eforturile Presedintelui Romaniei de a deveni catalizatorul politic al societatii romanesti. Garantia sustinerii noastre este data de climatul democratic din Romania si de nazuinta noastra de a trai intr-o tara ferita de conflicte, respectata si onorata. **Partidul Republican** va actiona consecvent pentru participarea activa a Romaniei la definirea viitorului Europei, care este si trebuie sa ramana un proiect deschis, democratic si consensual, o uniune de state nationale care au numeroase valori si interese comune.

. **Uniunea Europeana reprezinta un element important al structurii lumii multipolare in devenire!** Dinamica sistemului mondial oscileaza inca, intre un model multipolar si unul monopolar, principalele evolutii conturand perspectiva ca unipolarismul nu se va incheia curand. Prin aprofundarea integrarii tarilor membre si prin primirea noilor democratii din Europa Centrala si de Est, Uniunea Europeana va deveni, in curand, cea mai mare piata si cel mai dinamic pol economic si politic.

Constient de importanta acestui fapt, **Partidul Republican** se pronunta pentru integrarea in Uniunea Europeana care, insa, trebuie sa se afle in corelatie nemijlocita cu transformarile politice si economice innoitoare care au loc in Romania: accelerarea reformei, consolidarea institutiilor statului de drept si a ordinii constitutionale, crearea unui mediu economic concurential viabil, dinamic si eficient, fondat pe principiile si mecanismele economiei sociale de piata, pe dezvoltarea societatii civile.

. **Romania apartine Europei !** Prin ceea ce face, Romania trebuie sa-si confirme identitatea sa europeana. Nu va fi usor, pentru ca trebuie sa consolidam increderea partenerilor europeni in capacitatea noastra de a actiona si de a ne comporta ca adevarati europeni.

. **Stabilitatea internationala a Romaniei** depinde esential de performanta economica! **Partidul Republican** va actiona in directia constientizarii societatii civile si partidelor politice ca numai o dezvoltare economica si sociala va oferi un

suport trainic securitatii nationale! Puterea economica a Romaniei reprezinta forta motrice a capacitatii sale de aparare si a rolului pe care il poate juca in contextul geostrategic viitor!

. **Impreuna vom suporta costurile sociale si economice ale aderarii Romaniei la Uniunea Europeana!** Suntem prima generatie care vom beneficia direct de avantajele aduse de aderare, dar noi vom fi generatia care va plati costurile sociale! Iata de ce, pentru a face suportabile social aceste costuri, **Partidul Republican** va actiona pentru stabilirea unor parteneriate solide si flexibile intre stat si cetateni, intre guvernanti si guvernati, intre societatea civila si partidele politice, intre syndicate si patronate. Eforturile necesare pentru aderare inseamna, in esenta lor, o serie de compatibilizari de ordin institutional, legislativ, economic, social, monetar, fiscal, dar si politic, in planul democratiei, drepturilor si libertatilor cetatenesti. Compatibilizarea implica transformari structurale, cu efecte pe termen lung, transformari care raspund nevoilor cetatenilor romani. Pentru nevoile dezvoltarii durabile a Romaniei, **Partidul Republican** va actiona atat pentru compatibilizare, cat mai ales pentru asimilarea aquis-ului comunitar in actiunea practica a societatii romanesti si a fiecarui cetatean.

. **Mentinerea Romaniei in Alianta Nord - atlantica** si respectarea angajamentelor asumate, va reprezenta obiectivul esential al politicii externe pe care **Partidul Republican** o va promova si sprijini.

. **Integrarea Romaniei in NATO** reprezinta un factor de stabilitate in zona si garant al securitatii nationale. Prin conduita membrilor **Partidului Republican**, la nivelul politicii interne si prin demersuri internationale, suntem pregatiti sa contribuim la apararea valorilor democratice care alcatuiesc fundamentul politic al Comunitatii Nord-atlantice.

. **Solidaritate si maturitate** in efortul de modernizare institutionala si de integrare europeana si Euro-atlantica! Noul statut al Romaniei presupune noi obligatii si noi responsabilitati, atat in plan intern, cat si pe scena internationala. Acest succes obliga clasa politica romaneasca sa adopte o atitudine responsabila fata de problemele cu care se confrunta tara, de intoleranta in incalcarea legilor, drepturilor si libertatilor cetatenesti.

. **Partidul Republican** va actiona cu hotarare in directia respectarii de catre Romania a angajamentelor asumate fata de partenerii din NATO! Ratificarea aderarii Romaniei la Organizatia Tratatului de Nord a reprezentat recunoasterea si aprecierea eforturilor tarii noastre de a conduce o reforma profunda a economiei, societatii si corpului militar, pentru a raspunde pe deplin criteriilor si valorilor care stau la baza unei democratii functionale.

. **Partidul Republican** va actiona in directia credibilitatii crescute pentru Romania in cadrul structurilor Euro-atlantice! **Partidul Republican** va urmari cresterea credibilitatii Romaniei, atat ca tara-aspiranta la statutul de membru al Uniunii Europene, cat si ca membru de facto al Aliantei Nord-atlantice.

. **Integrarea Euro-atlantica** ofera Romaniei sansa progresului si a apararii

intereselor sale vitale. **Partidul Republican** va actiona pentru cresterea gradului de coordonare intre institutiile statului implicate in procesul de integrare. Este nevoie ca efortul sustinut si competenta sa se conjuge.

- **Partidul Republican** va sprijini eforturile institutionale si ale societatii civile romanesti de a actiona ca aliati ai Statelor Unite ale Americii in eforturile lor de a combate amenintarile terorismului international si ale armelor de distrugere in masa, pentru instaurarea pacii si a democratiei!

ROMANIA SI CELELALTE STATE

- **Tactul si pragmatismul** vor caracteriza participarea noastra activa la toate formele de colaborare care antreneaza statele din Europa de sud-est! **Partidul Republican** va actiona permanent in directia mentinerii rolului de furnizor de securitate pentru Romania! Impreuna cu dumneavoastra, vreau sa mentinem pentru Romania rolul de tara furnizoare, si nu consumatoare de securitate.

- **Partidul Republican** considera tarile vecine ca fiind prietenii constanti si siguri ai tarii noastre! **Partidul Republican** va actiona in sensul amplificarii relatiilor bilaterale cu tarile invecinate. Cautarea si identificarea temeiurilor comune ale convietuirii pasnice constituie garantia realizarii intereselor fiecarei parti, iar realizarea obiectivelor Euro-atlantice constituie premise ale acestui demers.

- **Interesele noastre** nu se pot realiza fara a lua in considerare cadrul politic, economic, social si cultural sub-regional si regional. Promovand valorile adevaratei prietenii - loialitatea si sinceritatea - **Partidul Republican** va contribui, prin propriul exemplu, la sporirea increderii reciproce.

- **Partidul Republican** va actiona pentru ca dialogul bilateral cu romanii din Republica Moldova sa fie constructiv, onest si nepartinitor. **Partidul Republican** va insista pentru respectarea tuturor intelegurilor internationale ce au ca subiect Republica Moldova.

- **Partidul Republican** va promova caracterul special al relatiilor cu Republica Moldova , insistand pentru dezvoltarea lor continua in plan economic, politic si cultural.

- **Partidul Republican** va promova o politica care sa nu prejudicieze, in nici un fel, pastrarea integritatii teritoriale si a independentei Republicii Moldova. In relatiile cu Republica Moldova, **Partidul Republican** va actiona consecvent principiului dezvoltarii unor raporturi speciale, privilegiate, pe baza unei strategii pragmatice elaborate in comun si care sa conduca la integrarea economica si culturala a Romaniei cu Republica Moldova intr-o Europa unita.

ROMANIA SI ROMANII DE PRETUTINDENI

- **Romanii din strainatate** au nevoie sa stie si sa simta ca Romania nu i-a uitat! Cu sprijinul lor, vom consolida prestigiul si bunastarea Romaniei! 10 milioane de romani traiesc dincolo de frontierele tarii, in Ucraina si Ungaria, la sud de Dunare, precum si in alte parti ale lumii. Unii dintre acestia au suferit, de-a lungul timpului, procese de deznationalizare fortata, altii au fost asimilati treptat de popoarele cu care acestia coexista, dar cei mai multi dintre ei nu si-au uitat limba, cultura si traditiile si se simt legati de patrie. **Partidul Republican** considera o datorie de onoare, misiunea de a milita ca romanii de pretutindeni sa fie constienti de originea lor comuna si de cauza unitatii nationale a romanilor.
- **Partidul Republican** va promova o politica activa de conservare si aparare a identitatii culturale, sociale, economice si politice, care sa raspunda loialitatii comunitatilor romanesti din strainatate fata de propria natiune, care sa ofere acestora certitudinea ca tara-mama nu i-a uitat si ca are nevoie de ei in masura in care pot contribui la prosperitatea si prestigiul Romaniei.
- **Partidul Republican** va actiona pentru ca toti romanii de peste granita sa se bucure de toate drepturile si libertatile universale ale omului. In masura in care, intr-o tara sau alta ei sunt supusi discriminarilor si persecutiilor, Romania va actiona pe toate caile pentru ca prevederile documentelor universale si europene referitoare la drepturile omului, in special cele referitoare la drepturile persoanelor apartinand minoritatilor nationale, sa fie respectate intocmai.
- **Politica externa** a Romaniei trebuie sa ofere tuturor cetatenilor ei prilejul de a fi prezenti, activi, fermi in sprijinirea eforturilor de afirmare pe plan intern si international. In Europa va fi loc pentru toti romanii si impreuna trebuie sa ne regasim acolo!

INTERESUL ROMANIEI IN FATA GLOBALIZARII

- **Romania in acord cu noile tendinte ce se afirma pe plan mondial!** Romania intra in competitia istorica pentru dezvoltare avand un potential deosebit al capitalului uman, cultural si stiintific. **Partidul Republican** va actiona pentru relansare economica, fapt ce va permite alocarea unor resurse sporite pentru cultura, sanatate, invatamant si cercetare stiintifica.
- **Globalizarea - fenomen logic si obiectiv! Partidul Republican** va actiona impotriva grefelor institutionale efectuate pe realitati economice, sociale, politice si culturale diferite. Dezvoltarea economica nu se naste din aplicarea brutala a liberului schimb, inca de la inceputul procesului de transformare structurala a unei economii: rezultatele obtinute de Romania post - decembrista stau marturie afirmatiei mele: liberalizarea brusca a comertului exterior si a preturilor, in absenta legilor si a institutiilor de reglementare a concurentei a avut efecte devastatoare asupra economiei nationale. Solutia **Partidului Republican** : relansarea la nivel global a unui ciclu de dezvoltare si nu al unuiia de liberalizari suplimentare! Liberul arbitru al pietei - extins la scara globala - agraveaza discrepanta periculoasa dintre tarile bogate si cele sarace, ca si polarizarea sociala, in interiorul statelor. **Partidul**

Republican va actiona in directia responsabilizarii atat a societatii romanesti, cat si a societatii internationale in legatura cu modul de abordare a problemelor dezvoltarii globale: realitatea impune nevoia de a recunoaste dreptul statului de a interveni in economie, ca parte a solutiei la problemele dezvoltarii si globalizarii, ca si urgenta constituirii unui cadru institutional la nivel global pentru a reglementa functionarea pietelor mondiale si a corecta discrepantele de dezvoltare induse de acestea, lucru care ar fi in favoarea celor mai slab dezvoltati.

. **Economie globalizata - o societate civila la nivel global.** Aceasta societate civila cere cu fermitate un proiect politic global care sa structureze institutiile si regulile ale globalizarii, sa impuna respectarea lor si sa limiteze efectele negative ale procesului asupra societatii ca si asupra mediului natural. Romania este atat subiect, cat si actor al schimbarilor induse de globalizare. Integrarea sa in proces se face prin intermediul a doua mecanisme institutionale diferite. Ca natiune, Romania se inscrie in proces ca membra a ONU, a OMC, a FMI si a Bancii Mondiale. Pe de alta parte, prin negocierea aderarii la UE, integrarea in proces se va face prin intermediul unui bloc economic multinational. **Partidul Republican** va actiona pentru a mobiliza institutiile statului, partidele si societatea civila, in sensul unei actiuni ferme de folosire a oportunitatilor oferite de procesul de globalizare in scopul accelerarii dezvoltarii si modernizarii economiei si societatii romanesti. Cuvintele de ordine vor fi: restructurare, modernizare si re tehnologizare prin crearea unor domenii de excelenta, cum ar fi industria de soft.

. **O societate globala este o societate informationala!** Investitia in educatie este cea mai productiva pentru viitorul Romaniei. **Partidul Republican** va actiona consecvent in favoarea crearii unor sisteme publice nationale de educatie performante, unor structuri institutionale capabile sa asigure racordarea Romaniei la societatea informationala mondiala.

. **Prea putine solutii globale la problemele globale de mediu!** Schimbarile climaterice generate de efectul de sera, violenta unor fenomene naturale, poluarea mediului, degradarea pamantului, defrisarea padurilor, distrugerea stratului de ozon sunt realitati palpabile, care afecteaza viata oamenilor si limiteaza cresterea economica in tarile cele mai sarace. **Partidul Republican** va actiona pentru a trezi constiinta societatii civile internationale in favoarea construirii unei relatii responsabile intre om si mediu, tinind cont de limitele naturale ale dezvoltarii.

. **Sa concepem si sa conducem procesele de globalizare** si de integrare astfel incat ele sa respecte diversitatea identitatilor si culturilor, si in acelasi timp sa raspunda nevoilor si asteptarilor comune cetatenilor acestei planete! Prin integrare si globalizare, umanitatea poate accede la valorile acestui model social unic in istoria sa, adoptandu-l ca baza a procesului de micorare a gravelor decalaje de dezvoltare cu care ne confruntam acum. **Partidul Republican** va actiona ferm pentru construirea viitorului Romaniei in acord cu exigentele lumii de maine!

4.2 VIATA ECONOMICA

STAREA ECONOMIEI

- **Politici economice bune, rezultate slabe ale economiei!** In 15 ani de guvernari democratice, ne-am obisnuit cu declaratiile alesilor nostri care incearca, in mod repetat, sa ne convinga de esecul economic general prin explicatii stangace despre „greseli punctuale”. Ne-am obisnuit sa gandim ca politicile economice promovate au fost bune si ca doar anumite masuri au fost gresite.
- **Este timpul sa nu ne mai amagim!** Este timpul sa recunoastem ca politicile economice au avut slabiciuni de fond, care au impiedicat transformarile dorite. A venit timpul sa recunoastem aceste slabiciuni si sa evidentiem cauzele adevarate care determina insuccesul economic al Romaniei.
- **Inconsecventa pe calea reformelor si alternarea reformelor cu anti-reformele!** Nici un guvern post-decembrist nu a fost consecvent pe calea reformelor. In fata protestelor sociale vehemente, guvernele nu au avut curajul sa duca lucrurile la bun sfarsit. Reformele au fost incomplete si au alternat cu anti-reformele, obtinandu-se fie o crestere economica nesanatoasa, fie o recesiune profunda.
- **Guvernantii nu au crezut suficient in economia de piata!** Interventiile nepotrivite ale statului au avut un rol major in esecurile din economie. Din cauza neincrederii in institutiile si mecanismele pietei, guvernantii au adoptat de prea multe ori solutii politice, sociale si economice, constand in noi si noi combinatii de interventii guvernamentale. Singurul rezultat a fost agravarea problemelor.
- **Bunastarea generala** a ajuns sa depinda din ce in ce mai mult de redistribuirea bunurilor si a resurselor. In loc sa stimuleze productivitatea, guvernantii au contat prea mult pe redistribuire, exagerand in a lua de la unii pentru a da altora. Bunastarea unor categorii de populatie a ajuns sa depinda din ce in ce mai mult de redistribuirea bunurilor si a resurselor.
- **In loc sa stimuleze interesul intreprinderilor pentru restructurare, guvernantii au impus solutii de sus in jos.** Au creat scheme guvernamentale de restructurare, bazate pe iertarea de datorii. Consecintele: intreprinderile neviabile au fost tinute in viata, iar finantele publice pe care le-au folosit pentru a ascunde ineficienta au deteriorat grav bugetul statului.
- **Guvernantii au preferat o privatizare lenta a intreprinderilor de stat.** Pe fondul privatizarii lente, intreprinderile de stat au continuat sa fie o sursa de risipa. Membrii consiliilor de administratie, numiti in special pe criterii politice, s-au coalizat pentru a-si creste salariile si indemnizatiile, indiferent de rezultatele economice realizate. Conducerile intreprinderilor si-au urmat propriile interese, ignorand proprietarul de drept, statul.
- **Perpetuarea sistemului pagubos al cautarii de rente** pe seama statului. Prin interventii inconsecvente ale statului in reforme si in redistribuirea bunastarii, guvernantii au incurajat grupuri aservite politic si clientelar sa caute si sa obtina rente de pe urma economiei de stat. Cei ce s-au imbogatit din rente sfideaza

reforme si lupta sa le dilueze sau chiar sa le impiedice.

. **Guvernantii si-au asumat proiecte publice** ignorand restrictia de resurse. In cei 15 ani de guvernare democratica, conducatorii alesi ai tarii nu au dorit sau nu au stiut sa stabileasca prioritati in utilizarea resurselor publice. Pentru a-si servi clientela politica, guvernantii au alocat fondurile publice pentru realizarea unui numar mult prea mare de proiecte. Consecinta: nici unul dintre proiectele asumate nu a dispus de resurse suficiente pentru a se fi incheiat cu rezultate benefice pentru bunastarea sociala.

POLITICA ORDOLIBERALA

In context, Partidul Republican va propune o politica economica realista, pragmatica:

Nu vom ocoli solutiile radicale, dar vom pune in balanta, pe de o parte, beneficiile, iar pe de alta parte costurile sociale!

Nu vom mai sacrifica generatii de romani pe altarul evolutiei democratice a tarii catre modelul unic european!

. **Bunastare prin crestere economica! Partidul Republican** va actiona astfel incat bunastarea generala si bunastarea individuala sa fie realizata prin crestere economica, si nu prin redistribuire! In conditiile in care performantele economice sunt slabe, redistribuirea nu poate sa ne faca pe toti bogati! Numai prin crestere economica se pot realiza si consolida echilibrele fundamentale din economie, este asigurata credibilitatea reformei si sunt solutionate probleme sociale majore: locuri de munca bine platite, pensii decente.

. **Partidul Republican** va actiona ca aliat neconditionat al acelor partide politice si al societatii civile, al sindicatelor si al patronatelor in vederea promovarii initiativelor viabile pentru crestere economica si competitivitate!

. **Climat social favorabil afacerilor! Partidul Republican** va actiona pentru a asigura in Romania un climat favorabil pentru afaceri! Numai in acest mod vor putea creste investitiile in economia romaneasca - atat cele interne cat si cele straine - si se va dezvolta clasa de mijloc.

. **Un NU hotarat interventivismului statal!**

Nu vom tolera in randul clasei politice confundarea autoritatii statului cu interventivismul statal!

Nu vom tolera erodarea autoritatii statului prin interventii discretionare!

Mandatul politic al **Partidului Republican**: „Reguli stricte pentru toti, nu favoruri

pentru cine tipa mai tare!”

- **Reforma economica prin privatizare! Partidul Republican** va actiona in favoarea incheierii privatizarii atat in industrie - cu precadere in industria metalurgica, de prelucrare a petrolului si a constructiei de masini - cat si in celelalte ramuri ale economiei, agricultura si turismul. Solutia alternativa este sumbra: scaderea veniturilor bugetare concomitent cu cresterea poverii impozitarii veniturilor si cu scaderea tot mai accentuata a puterii de cumparare a romanilor.
- **Partidul Republican** va actiona pentru o politica economica orientata activ spre relansarea economiei si cresterea competitivitatii, prin stimularea productiei autohtone si prin dezvoltarea pietei interne, printr-o mai buna valorificare a resurselor interne, inclusiv de forta de munca, prin incurajarea intreprinderilor mici si mijlocii. **Partidul Republican** va sprijini programe de lucrari publice ale caror rezultate vor fi imbunatatirea infrastructurii, cresterea numarului locurilor de munca, stimularea productiei orizontale.
- **Dezvoltare economica a satelor romanesti! Partidul Republican** va actiona pentru imbunatatirea perspectivelor economice in sate, astfel incat sa limitam exodul populatiei rurale catre orase.
- **Un DA hotarat reformei utilitatilor!** Pentru **Partidul Republican**, reforma in domeniul utilitatilor - electricitate, incalzire, gaze, apa, transport public - va fi o prioritate! Trebuie sa construim servicii de calitate la preturi accesibile!
- **Transparenta in cheltuirea banului public! Partidul Republican** va actiona pentru asigurarea transparente surselor si a utilizarilor banului public ca prioritate a efortului de transformare economica si de combatere a saraciei extreme, pentru administrarea optima a datoriei publice, interne si externe, pentru controlul deficitului bugetar si pentru continuarea reformei fiscale! **Partidul Republican** va actiona pentru restructurarea cheltuielilor bugetare pe proiecte viabile vizand dezvoltarea capitalului uman si a infrastructurii economice, institutionale si materiale. Finantele publice solide reprezinta fundamentul cresterii economice durabile!
- **Reducerea inflatiei** si controlul dezechilibrelor bugetare, scaderea fiscalitatii concomitent cu cresterea ratei investitiilor si, nu in ultimul rand, intarirea disciplinei financiare vor fi obiective strategice ale **Partidului Republican!**
- **Voi acorda** un rol important intreprinderilor mici si mijlocii in procesul de consolidare a economie de piata prin capacitatea de absorbtie a fortei de munca disponibile sau disponibilizate, prin adaptarea productiei la volumul, structura si esalonarea cereri pietei si prin cresterea competitiei.
- **Munca decenta - Venituri decente!** **Partidul Republican** va actiona pentru limitarea exodului specialisti catre alte zone ale lumii, prin asigurarea unor venituri similare care sa le asigure acestora un trai demn! **Partidul Republican** va actiona pentru venituri decente pentru toti gospodarii Romaniei!

. **Pensii decente pentru o viata de munca decenta!** Capitalul uman - si in special cel care a acumulat o experienta de o viata - trebuie sa fie o comoara pentru fiecare popor! Sa ne amintim inteleptul proverb romanesc „Cine nu are batrani, sa-si cumpere”! Sa ne respectam batranii! **Partidul Republican** va actiona pentru accelerarea reformei sistemului de pensii astfel incat toti pensionarii - fie ei agricultori, muncitori sau intelectuali - sa beneficieze de pensii onorabile! Este un proiect viabil, cu conditia unei gestionari rationale a banului public!

LEGISLATIA ECONOMICA SI ECONOMIA SOCIALA

. **Dezvoltarea mediului economic concurential** din Romania in conformitate cu reglementarile Comunitatii Europene! **Partidul Republican** va actiona in favoarea consolidarii mediului competitional si pentru eliminarea monopolurilor!

. **Suntem in favoarea restructurarii economiei** pe baza unui complex de programe sectoriale si de ansamblu, care sa elimine dezechilibrele si blocajele economice. Militam in favoarea reorientarii industriei romanesti spre sectoarele de varf, profitabile si competitive, in acord cu noile tendinte ce se afirma azi in societatile post-industriale bazate pe informatica, tehnica de calcul si telecomunicatii.

. **Sistem fiscal simplu si transparent** si asigurarea stabilitatii legislatiei economice menite sa reglementeze functionarea intreprinderilor mici si mijlocii! **Partidul Republican** va sprijini, utilizand toate parghiile legale, asigurarea accesului la credite si extinderea posibilitatilor de acordare a creditelor in conditii avantajoase/preferentiale pentru infiintarea intreprinderilor noi, precum si pentru dezvoltarea celor deja existente.

. **Vom sprijini prezenta statului in economie** prin mecanisme moderne de reglementare, de supraveghere si de redistribuire. Economia actuala, sistem complex, cu multiple corelatii nu poate functiona la parametrii optimi fara masuri legislative care sa stabileasca reguli unitare ale jocului pentru toti agentii economici, in interesul acestora si al societatii, in general. Totodata, statul social, institutie nationala a solidaritatii, prin politica sociala, mobilizeaza resurse impotriva saraciei, a marginalizarii sau discriminarii!

. **Cunoasterea, informatia, tehnologiile de varf**, potentialul uman si cultural - sunt factorii dezvoltarii economiei mondiale actuale! Se contureaza un nou tip de economie si de societate in care factorii dezvoltarii devin cunoasterea, informatia, tehnologiile de varf, potentialul uman si cultural. Romania trebuie sa valorifice cu prioritate asemenea componente socio-economice, menite sa-i sporeasca potentialul modernizarii in contextul globalizarii. **Partidul Republican** va actiona consecvent pentru reevaluarea continutului si sensului transformarilor structurale aflate in curs, din perspectiva acestor schimbari de lunga durata. Aceasta este sansa noastra, pe care nu avem voie sa o pierdem!

. **Locul Romaniei in noua economie globala**, aflata in curs de configurare,

va fi determinat de rezultatele efortului propriu de dezvoltare, de performantele agentilor economici, de capacitatea tarii de a-si administra eficient resursele precum si de fluxurile financiare externe provenite din investitii straine si credite ca suport benefic, complementar, in procesul de dezvoltare al tarii.

POLITICA FISCALA

Partidul Republican considera ca Presedintele Romaniei trebuie sa fie, in primul rand, **mediatorul dialogului tripartit**, real si constructiv, intre reprezentantii **sindicatelor, ai patronatelor si ai Guvernului**. Problemele grele cu care se confrunta Romania astazi nu pot fi solutionate altfel. Conflictul dintre sindicate si patronate in legatura cu introducerea noului **Cod al Muncii** nu se datoreaza noilor prevederi, ci fiscalitatii excesive. La ora actuala, contributiile la asigurarile sociale si impozitarea salariala din Romania, care se ridica la 52%, sunt printre cele mai ridicate din Europa. O fiscalitate mare, este stiut, incurajeaza munca la negru, ceea ce este atat in detrimentul angajatilor cat si al angajatorilor. **Partidul Republican** nu va tolera o fiscalitate impovaratoare numai pentru ca este in concordanta cu aquis-ul comunitar. Impreuna cu dumneavoastra si cu ceilalti parteneri sociali vom actiona in directia relaxarii fiscale, a reducerii impozitelor concomitent cu stabilirea acestora pe baze reale, economice. **Partidul Republican** este **in favoarea cresterii importantei impozitului pe venitul global**. Suntem adeptii unei politici fiscale de maximizare a bazei de impozitare in scopul reducerii poverii fiscale la nivelul populatiei globale. Suntem adeptii **scutirii totale de impozit a profitului reinvestit** si a scutirii partiale de impozit pe profitul obtinut din exportul de produse si servicii! Suntem adeptii unei **politici fiscale stimulative pentru agentii economici care reinvestesc** in crearea de locuri de munca, in orientarea productiei spre export si in re tehnologizare! Suntem adeptii **simplificarii si relaxarii sistemului de impozitare**, prin reducerea graduala a impozitelor pe salarii si profit, pe criterii strict delimitate. Suntem adeptii **diminuarii fiscalitatii pentru categoriile de populatie cu venituri mici**, pentru tineri si pentru familiile cu multi copii. **Partidul Republican** nu va tolera institutiilor abilitate promovarea unei politici de **impozitare si redistribuire a veniturilor fara o analiza prealabila a costurilor sociale!** Trebuie sa punem in balanta, pe de o parte, costurile pe care le implica buna functionare a societatii romanesti la toate palierele vietii economice si sociale si, pe de alta parte, veniturile necesare a fi colectate pentru a indeplini - gradual - obiectivele propuse. Este nevoie, deci, de stabilirea unui **nivelul optim al fiscalitatii**.

- **Reducerea gradului de fiscalitate! Partidul Republican** va actiona ferm in favoarea reducerii TVA la produsele de baza, concomitent cu introducerea unor taxe speciale la exportul anumitor materii prime, in special la lemn si marmura.
- **Partidul Republican** va actiona ferm impotriva utilizarii fondurilor incasate din procesul de privatizare ca venit bugetar!
- **Partidul Republican** va monitoriza modul in care institutiile abilitate ale statului vor realiza controlul deficitului bugetar prin dimensionarea cheltuielilor publice in raport cu sursa de venituri si de finantare neinflationista. Vom monitoriza modul in care aceste institutii vor consolida reforma sistemului descentralizat de

impozite, vor eficientiza operatiunea de colectare a impozitelor si vor utiliza veniturile obtinute din privatizare pentru modernizare si dezvoltare economico-sociala pe criterii de eficienta. In aceasta directie, vom sprijini reorganizarea si descentralizarea sistemului de institutii autorizate sa perceapa si sa contabilizeze impozitele si taxele.

- **Piata de capital solida si credibila! Partidul Republican** va sprijini organele abilitate ale statului in eforturile lor de consolidare a sistemului bancar si financiar si de dezvoltare a pietei de capital. Vom cere acestor institutii sa intareasca disciplina financiara in circuitele economiei reale! Numai asa putem conferi functionalitate economiei de piata pentru a atrage si mobiliza resursele disponibile, pentru desfasurarea unui amplu program de investitii in domeniul infrastructurilor.

- **Vom sprijini constant** si vom monitoriza critic efortul institutiilor abilitate ale statului in directia reprimarii evaziunii fiscale si vamale!

- **Suntem in favoarea** cresterii importantei impozitului pe venitul global , suntem adeptii unei politici fiscale de maximizare a bazei de impozitare in scopul reducerii poverii fiscale la nivelul populatiei globale. **Partidul Republican** este adeptul scutirii totale de impozit a profitului reinvestit si a scutirii partiale de impozit pe profitul obtinut din exportul de produse si servicii! Este adeptul unei politici fiscale stimulative pentru agentii economici care reinvestesc in crearea de locuri de munca, in orientarea productiei spre export si in re tehnologizare! Este adeptul simplificarii si relaxarii sistemului de impozitare, prin reducerea graduala a impozitelor pe salarii si profit, pe criterii strict delimitate. Este adeptul diminuarii fiscalitatii pentru categoriile de populatie cu venituri mici, pentru tineri si pentru familiile cu multi copii.

- **Politica fiscala echitabila!** Nu vom tolera institutiilor abilitate promovarea unei politici de impozitare si redistribuire a veniturilor fara o analiza prealabila a costurilor sociale! Trebuie sa punem in balanta, pe de o parte, costurile pe care le implica buna functionare a societatii romanesti la toate palierele vietii economice si sociale si, pe de alta parte, veniturile necesare a fi colectate pentru a indeplini - gradual - obiectivele propuse. Este nevoie, deci, de stabilirea unui nivel optim al fiscalitatii.

- **Politici salariale optim dimensionate! Partidul Republican** este adeptul promovarii principiului corelarii nivelului de salarizare cu contributia adusa la dezvoltarea societatii de fiecare categorie socio-profesionala in parte! Nu vom tolera o nivelare a veniturilor membrilor societatii romanesti, dar nici nu vom accepta saracia extrema pentru anumite categorii de populatie!

- **Vom sprijini organele abilitate ale statului** in elaborarea de programe de crestere a rolului statului in investitiile publice, in special in infrastructura, in invatamant si cercetare!

- **Vom sprijini constant** si vom monitoriza critic efortul institutiilor abilitate ale statului de conditionare a salariului echipelor manageriale din societatile comerciale cu capital majoritar de stat de realizarea profiturilor planificate.

. **Un NU hotarat economiei subterane! Partidul Republican NU va tolera evaziunea fiscala! Vom cere organelor abilitate ale statului sa isi faca cu strictete datoria, fara manifestari de servilism politic sau clientelar!**

POLITICA COMERCIALA

. **Partidul Republican va actiona pentru sprijinirea cresterii competitivitatii si accesului produselor romanesti pe pietele externe si pentru respectarea angajamentelor asumate, pe plan international!**

. **Partidul Republican va actiona, utilizand toata parghiile legale, pentru recastigarea pietelor traditionale - CSI, Asia, America de Sud si Africa - si pentru renegocierea conditiilor de aderare a Romaniei la unele organizatii economice internationale, in special cu CEFTA.**

. **Partidul Republican va sprijini eforturile institutiilor specializate de relansare a exporturilor de tehnica militara, cu respectarea stricta a angajamentelor asumate de Romania in cadrul Organizatiei Natiunilor Unite si in conformitate cu protocoalele de aderare si, respectiv preaderare la Alianta Nord-atlantica si la Uniunea Europeana.**

. **Taxe speciale la exportul de lemn pentru finantarea lucrarilor de protectia mediului! Partidul Republican va actiona cu fermitate pentru exercitarea de catre stat a unui control riguros in ceea ce priveste exportul unor materii prime deosebit de valoroase - lemn, cherestea, marmura. Vom sprijini introducerea de taxe speciale la exportul anumitor materii prime - in special la exportul de busteni - avand ca destinatie exclusiva finantarea lucrarilor de protectia mediului!**

. **Partidul Republican va sprijini elaborarea unei politici comerciale externe in domeniul agricol compatibile cu interesele politicii agricole interne!**

. **Partidul Republican va sprijini eforturile societatii romanesti de reformare a sistemului de asigurari sociale si de dezvoltare a proiectelor de constructii de locuinte prin utilizarea creditului ipotecar!**

. **Partidul Republican va actiona in directia monitorizarii critice a efortului institutiilor abilitate ale statului de elaborare a unor programe speciale de restructurare si privatizare a marilor unitati industriale, concomitent cu eliminarea situatiilor de monopol.**

. **In planul politicii comerciale interne , vom sprijini atat elaborarea unor programe de reconversie si de integrare profesionala pentru someri, cat si a unor programe - cadru de obligare a persoanelor care beneficiaza de ajutoare sociale sau de somaj sa presteze lunar un numar minim de ore in cadrul colectivitatii in care locuiesc.**

. **Partidul Republican va monitoriza critic eforturile institutiilor statului de**

sprijinire a tinerilor pentru dezvoltarea unor afaceri proprii!

DEZVOLTAREA INDUSTRIEI SI AGRICULTURII PE TEMEIUL INTERESULUI NATIONAL ADAPTAT FENOMENULUI GLOBALIZARII

Zonele urbane si industria.

In conformitate cu obiectivele de dezvoltare economica ale Uniunii Europene circumscrise realitatii si necesitatilor romanesti de relansare a economiei, **Partidul Republican** va actiona pentru indeplinirea obiectivelor fundamentale in domeniul economic pe urmatoarele directii de dezvoltare:

- imbunatatirea structurii economice a regiunilor, sprijinirea dezvoltarii regionale echilibrate si durabile;
- imbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii;
- dezvoltarea prin intarirea competitivitatii a sectorului productiv si promovarea sectorului privat;
- dezvoltarea serviciilor conexe si imbunatatirea calitatii serviciilor sociale;
- intarirea capacitatii fortei de munca de a se adapta la cerintele pietei;
- sprijinirea agriculturii si a dezvoltarii rurale;
- stimularea cercetarii stiintifice si dezvoltarii tehnologice, inovarii, comunicatiilor, tehnologiei informatiei si crearea societatii informationale;
- protejarea si imbunatatirea calitatii mediului.

Partidul Republican va actiona pentru urgentarea procesului de finalizare a privatizarilor in industrie, precum si a societatilor comerciale agricole cu capital de stat. Plecand de la acest considerent, vom actiona astfel incat politicile financiar-monetare sa fie concepute si aplicate pornind de la obiectivul realizarii concomitente a ajustarii si dezvoltarii, avand ca rezultat cresterea economica anuala, in ritm accelerat.

• **Industrie conexata la noile tehnologii de varf!** Numai in acest mod, productia lor isi va gasi o utilitate, atat pe plan intern, cat si pe piata internationala! Vom sprijini investitiile in infrastructuri si industrii de varf!

• **Partidul Republican** va actiona cu prioritate in directia unei dezvoltari industriale, grefata pe ramurile industriale traditionale romanesti, dar cu posibilitati de dezvoltare, pe baze moderne, cu productivitati superioare si eficienta!

Partidul Republican va actiona cu prioritate pentru indeplinirea urmatoarelor

obiective strategice in domeniul industriei:

- **crearea unui mediu de afaceri** favorabil infiintarii si dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii prin eliminarea barierelor birocratice care determina costuri suplimentare nejustificate intreprinderilor, concomitent cu imbunatatirea cadrului institutional;
- **dezvoltarea activitatilor productive** si inovative ale intreprinderilor mici si mijlocii si cresterea competitivitatii sectorului IMM-urilor prin facilitarea accesului la surse de finantare si prin sustinerea transferului de tehnologie catre IMM, prin facilitarea accesului la achizitii publice si la informatii de afaceri relevante pentru domeniul specific de activitate al acestora. Vom milita pentru dezvoltarea unei retele nationale de consultanta si consiliere pentru intreprinzatori, precum si pentru dezvoltarea unei infrastructuri de afaceri. Si nu in ultimul rand, vom sprijini crearea unui sistem de taxe si impozite care sa stimuleze investitiile acestui sector.
- **Partidul Republican** va actiona pentru dezvoltarea pietei interne, fapt ce va avea drept consecinta **cresterea gradului de ocupare a fortei de munca**, respectiv crearea permanenta de noi locuri de munca, in special in sectoare cu valoare adaugata mare, care genereaza venituri mai mari, si cresterea generala a puterii de cumparare.
- **Imbunatatirea accesului** intreprinderilor romanesti pe pietele externe prin sustinerea dezvoltarii colaborarii regionale si transfrontaliere si prin elaborarea unei strategii pentru sustinerea intreprinderilor cu potential de export! **Partidul Republican** va sprijini eforturile institutiilor abilitate de sustinere a consultantei si de instruire a intreprinzatorilor in elaborarea strategiei de export, a tehnicilor de marketing pe pietele externe si a managementului exportului precum si de sprijinire a participarii intreprinderilor romanesti la targuri si manifestari internationale. Este absolut obligatoriu sa facilitam accesul intreprinzatorilor romani atat la servicii de consultanta si informare privind pietele externe si cerintele acestora, cat si la elaborarea si implementarea de programe de finantare pentru dezvoltarea activitatilor de export si dezvoltarea de acorduri bilaterale.
- **Promovarea culturii antreprenoriale si imbunatatirea pregatirii manageriale** prin discipline axate pe antreprenoriat in invatamantul liceal si universitar! **Partidul Republican** va sustine accesul intreprinzatorilor la servicii de consultanta pentru demararea unei afaceri! Scopul unor astfel de programe este nu numai de identificare a potentialilor intreprinzatori de succes, si de instruire a lor in vederea dezvoltarii capacitatii antreprenoriale si a aptitudinilor manageriale, dar si de asistare specializata in pregatirea planurilor de afaceri si in accesarea surselor de finantare necesare activitatii lor, de oferire de sprijin pentru cresterea exporturilor si de sustinere in realizarea de colaborari reciproc avantajoase cu societati comerciale nationale si companii straine. De asemenea creeaza sisteme de sustinere pe termen lung care sa faciliteze cresterea si internationalizarea afacerilor dezvoltate de acesti antreprenori.
- **Stimularea cresterii ocuparii de calitate** producatoare de bunastare! **Partidul Republican** va actiona pentru indeplinirea programelor de absorbtie a zonelor cu deficit sever de posibilitati ocupationale. Astfel, relansarea economica a

zonelor va reprezenta un obiectiv complementar cu drenarea surplusului de populatie activa si orientarea ei spre zonele in dezvoltare.

- **Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri! Partidul Republican** va actiona pentru acordarea de sprijin financiar nerambursabil pentru acoperirea partiala a costurilor de infiintare si functionare ale incubatoarelor de afaceri. Numai astfel societatea romaneasca isi va putea permite infiintarea si dezvoltarea de intreprinderi de succes care sa contribuie la dezvoltarea economica si sociala.
- **Redarea demnitatii muncii! Partidul Republican** va actiona in favoarea unei politici salariale orientate spre scaderea saraciei si spre cresterea ocuparii profesionale. Aceste obiective pot fi indeplinite numai daca va fi accelerat ritmul de crestere al salariului minim in vederea atingerii unui raport optim intre salariul minim si cel mediu astfel incat sa se asigure motivarea angajarii in munca a cetatenilor Romaniei.
- **Sustinerea relansarii economice** prin micșorarea costurilor unui loc de munca! Numai astfel putem diminua munca la negru!
- **Prevenirea impunerii preturilor de monopol**, intarirea si extinderea controlului calitatii bunurilor si serviciilor! **Partidul Republican** va actiona pentru aducerea la indeplinire a acestor obiective, pe toata durata mandatului meu.
- **Implicarea mediilor de informare** in sustinerea pe plan intern si international a imaginii pozitive a intreprinderilor romanesti si a afacerilor de succes.
- **Prevenirea riscurilor ecologice** pentru evitarea degradarii calitatii vietii, pe de o parte prin conceperea unor masuri de prevenire si absorbtie a efectelor negative ale catastrofelor naturale si, pe de alta parte, prin eliminarea riscurilor tehnologice (explozii, incendii, poluare, accidente de mina, complexe) in asezarile urbane/rurale. Este imperios necesara conceperea unui sistem de monitorizare si avertizare privind eventualitatea producerii unor dezastre naturale, precum si monitorizarea zonelor pe teritoriul carora se inregistreaza depasiri repetate ale indicatorilor de calitate a mediului fata de normele standardizate. **Partidul Republican** va indeplini acest masuri de protectie a mediului!

Zonele rurale si agricultura

Daca satul romanesc nu va fi modern, Romania nu va fi niciodata moderna! Impreuna vom gasi solutii durabile, moderne la marile probleme ale Romaniei de azi, raspunsuri credibile la greutatile vietii de fiecare zi, la asteptarile si la nevoile celor multi!

In Raportul National al Dezvoltarii Umane initiat de Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) si realizat de Academia Romana se evidentiaza ca in Romania saracia a atins cote alarmante, inregistrandu-se o adevarata prabusire a nivelului de trai; rata mortalitatii a depasit-o cu cateva procente pe cea a natalitatii; s-au inmultit imbolnavirile grave; criminalitatea a crescut in ritm accelerat; invatamantul si serviciile medicale se prezinta din ce in ce mai rau aflandu-se intr-o stare deplorabila: populatia a inceput sa migreze datorita somajului prelungit din

mediul urban spre sat.

Satul romanesc a saracit mult in timpul tranzitiei : pensiile agricultorilor sunt simbolice; somajul se ridica la cote alarmante; tinerii parasesc satele in cautarea unui trai decent, depopulandu-le; principala ocupatie, agricultura este insuficient sustinuta de catre stat; la sate investitiile sunt inexistente; produsele agricole romanesti nu fac fata competitiei cu cele straine, ca urmare a lipsei sau insuficientei subventionari, ceea ce ridica problema sigurantei alimentare a populatiei! La acestea se adauga problemele generate de aderarea tarii noastre la Uniunea Europeana: compatibilizarea legislatiei, cotele de productie agricola si nivelul subventiilor.

Astazi, reglementarile comunitare in domeniul agricol au drept consecinta utilizarea produselor romanesti numai in gospodaria producatorului.

Solutiile pentru penetrarea pietelor europene cu produse agricole romanesti nu sunt simple si impun programe punctuale sau sectoriale, o politica economica coerenta si coordonata, precum si identificarea de resurse pentru finantare.

Modernizarea si dezvoltarea societatii romanesti reprezinta esenta programului nostru politic. Principiile si obiectivele de politica economica, sociala si internationala pe care Partidul Republican si le propune sunt subordonate acestui tel!

• **In mediul rural exista saracie si saracie extrema**, mecanismele economiei de piata nu functioneaza la parametrii normali, ne confruntam cu lacune legislative, iar coruptia si nesiguranta cetateanului au devenit fenomene sociale. Suntem convinsi insa ca, actionand impreuna, vom reusi sa depasim provocarile tranzitiei, relansand procesele de dezvoltare si modernizare a agriculturii si vom asigura o viata decenta fiecarui locuitor din mediul rural!

• **Impreuna**, trebuie sa acordam o grija deosebita finalizarii procesului de reconstituire a dreptului de proprietate si organizarii de ferme agricole moderne si prospere, ca premisa pentru o productie profitabila si generatoare de bunastare.

• **In intregul proces de schimbare** a sistemului economic in agricultura, **Partidul Republican** este preocupat de alegerea acelor strategii care sa imbine performanta economica cu costuri sociale cat mai reduse. Vom actiona pentru ca, pe masura ce vom reorganiza agricultura pe baze moderne, proprietarii agricoli sa isi recapete identitatea si forta economica, devenind o categorie racordata la evolutiile civilizatiei actuale.

Partidul Republican va actiona pentru realizarea unui program de dezvoltare a agriculturii care sa se axeze pe urmatoarele prioritati:

• **Partidul Republican** va actiona pentru formarea unor **exploataii agricole** moderne si rentabile, care sa elimine faramitarea excesiva a suprafetelor de teren. Mijloacele prin care impreuna putem infaptui acest obiectiv sunt:

- asocierea libera a producatorilor agricoli;

- arendarea terenurilor, transformarea lor in societati agricole sau ferme familiale, cu mentinerea proprietatii individuale asupra pamantului.

. **Partidul Republican** va actiona astfel incat intreaga activitate din cadrul exploatatii sa se desfasoare fara nici un fel de ingerinta din partea statului: fie ca sunt exploatatii agricole de tip familial, asociative sau societati comerciale, proprietatea va fi pastrata cu sfintenie, atat asupra pamantului, cat si asupra mijloacelor de productie.

. **Partidul Republican** va actiona pentru **infiintarea de asociatii profesionale** care sa asigure asistenta si protectie economica si sociala producatorilor agricoli ce detin exploatatii agricole familiale.

. **Partidul Republican** va actiona pentru **organizarea de cooperative** de servicii care sa asigure producatorilor agricoli atat factorii de productie, cat si desfacerea produselor agricole.

. **Partidul Republican** va actiona pentru introducerea unui sistem de subventii, prime si alocatii pentru producatorii agricoli. Impreuna vom alinia acest sistem la modelele practicate de tarile membre ale Uniunii Europene.

. **Partidul Republican** va actiona astfel incat producatorii agricoli sa fie sustinuti prin diverse forme de creditare, atat pe termen scurt, cu dobanzi scazute, cat si pe termen lung, pentru achizitionarea de utilaje si masini agricole.

. **Partidul Republican** va monitoriza activitatea organelor de stat in a caror competenta intra protejarea celor care produc in domeniul agricol si eliminarea intermediarilor care ridica artificial pretul produselor.

. **Partidul Republican** va actiona in directia sprijinirii eforturilor de alocare de resurse financiare de la buget pentru:

- refacerea si dezvoltarea sistemelor de irigatii;

- combaterea eroziunii solului;

- prevenirea si combaterea efectelor inundatiilor.

. **Partidul Republican** va actiona pentru integrarea productiei agricole in circuitul pietei nationale, prin:

- constituirea de societati agro-industriale, de tip holding, care sa asigure aprovizionarea agriculturii si desfacerea produselor sale;

- dezvoltarea unor baze moderne pentru zootehnie;

- crearea unor centre de prelucrare a produselor agro-zootehnice.

. **Partidul Republican** va actiona pentru introducerea unor masuri radicale

pentru rentabilizarea, cresterea eficientei si productivitatii agriculturii romanesti, pentru asigurarea consumului intern si a unor disponibilitati tot mai mari pentru export. Agricultura romaneasca trebuie ca, in cel mai scurt timp, sa depaseasca stadiul actual al unei productii destinate in proportie covarsitoare autoconsumului si nesemnificativ pentru piata interna si externa.

- **Partidul Republican** va actiona pentru dezvoltarea agriculturii de tip industrial care sa promoveze tehnologii ecologice nedestructive pentru mediul inconjurator. Impreuna, putem crea exploatare agricole de tip industrial, prin utilizarea mecanismelor specifice economiei de piata: asocierea, arenda, concesiunea, vanzarea-cumpararea de teren agricol.

- Prin potentialul material si uman de care dispune, agricultura este o ramura de importanta nationala, capabila sa asigure securitatea alimentara a populatiei si disponibilitati insemnate pentru export. Obiectivul nostru prioritar este transformarea agriculturii de subsistenta intr-o agricultura moderna, profitabila, de mare randament.

- **Partidul Republican** va sprijini, indiferent de culoarea politica a guvernului, eforturile de continuare a obiectivelor si proiectelor asumate de catre guvernarile anterioare pe plan international, la nivelul Comunitatii Europene si Euro-atlantice.

Spatiului politic european i se adauga spatiul economic comun. Proiectul Europei Unite presupune in mod egal solidaritatea indivizilor si a natiunilor, renasterea politicului si economicului la scara globala. Daca luam in considerare realitatea discrepantelor de dezvoltare economica si sociala existente intre statele Europei, situatia economica a Romaniei ar fi impus barierele protectioniste, in special in domeniul agriculturii. Paradoxal, insa, este nu numai faptul ca aceste bariere care sa reduca aflusul de produse agricole nu exista, ci, mai mult, Romania intampina astfel de obstacole pe piata europeana, tocmai in domenii in care ar avea certe avantaje competitive si o buna capacitate competitiva.

Astfel, lipsa unui tratament egal se manifesta cel mai acut in domeniul agriculturii. Este o realitate obiectiva faptul ca o mare parte dintre romani traiesc la sat si au ca sursa de existenta activitati agrare, fata de numai 5-7% din populatia tarilor membre ale Uniunii Europene. Agricultorii din Uniunea Europeana beneficiaza de subventii pe care agricultorii nostri nu le pot obtine. Masuri de protectie vamala nu putem adopta. Deci, ne aflam in fata unei discriminari si a unei concurente neloiale.

- **Agricultura este un domeniu strategic, vital.** Caile de redresare sunt cunoscute si ele deriva din practica si din tendintele existente in Uniunea Europeana si pe plan global. Indiferent de forma de proprietate sau de asociere, trebuie sa luam masuri radicale pentru rentabilizarea, cresterea eficientei si productivitatii agriculturii romanesti, pentru asigurarea consumului intern si a unor disponibilitati tot mai mari pentru export.

- **Partidul Republican** va actiona pentru **promovarea unei politici realiste** de dezvoltare progresiva, cu adevarat moderna a agriculturii si a mediului rural, de redobandire a importantei sociale cuvenite, de crestere autentica a

prestigiului taranimii.

- **Partidul Republican** va actiona pentru **continuarea reformei in agricultura** si, mai ales, pentru dezvoltarea generala a satului romanesc. Prima conditie o reprezinta politica ferma de restructurare a agriculturii romanesti, care, astfel, va fi capabila sa asigure o crestere a randamentelor pana la niveluri compatibile cu cele din Uniunea Europeana.

- **Partidul Republican** va actiona astfel incat **satul romanesc sa se dezvolte si sa se modernizeze**, printr-o diversificare a vietii economice si sociale, care sa-l ajute sa iasa dintr-o anumita forma de izolare, dictata de saracia locuitorilor lui.

O parghie importanta in **revigorarea satului romanesc** si pe care **Partidul Republican** o va promova o reprezinta **asistenta oferita de catre Uniunea Europeana**, prin programul SAPARD, precum si prin alte programe de dezvoltare rurala.

- **Pentru stimularea dezvoltarii zonelor rurale** din regiune este necesara imbunatatirea calitatii vietii in regiune si diversificarea activitatilor economice locale. Pentru aceasta, **Partidul Republican** va propune luarea unor masuri pentru imbunatatirea infrastructurii regionale si pentru dezvoltarea de noi activitati bazate pe particularitatile si resursele regionale, cum ar fi: resursele naturale, produsele locale, siturile turistice si frumusetile naturale. Astfel, vom propune masuri legate de reabilitarea si extinderea drumurilor si a infrastructurii utilitare a regiunii, de dezvoltare a turismului si a altor sectoare productive locale (artizanat, produse ecologice). Aceste masuri vor include actiuni pentru dezvoltarea activitatii agricole existente, cum ar fi furnizarea de servicii fermierilor existenti si stimularea noilor activitati de afaceri private.

- **Dezvoltarea infrastructurii in mediul rural! Partidul Republican** va actiona in vederea extinderii si modernizarii infrastructurii de drumuri si utilitati in mediul rural; reabilitarea infrastructurii de electricitate, gaze, apa, telecomunicatii si drumuri in mediul rural; dezvoltarea de proiecte de extindere a retelelor de gaze, apa, canalizare si drumuri in mediul rural; crearea de statii pentru epurarea si tratarea apelor uzate menajere si industriale potrivit standardelor de mediu; tratarea deeurilor in concordanta cu legislatia si standardele de mediu, atat pentru agentii economici cat si pentru populatie; dezvoltarea drumurilor de acces in mediul rural; modernizarea si imbunatatirea unitatilor medicale.

Dezvoltarea infrastructurilor

- **Dezvoltarea infrastructurilor - obiectiv prioritar ! Partidul Republican** va sprijini dezvoltarea infrastructurilor in urmatoarele domenii:

- cai de transport: autostrazi si drumuri modernizate, cai ferate, canale navigabile, porturi si aeroporturi;

- energie: generarea, transportul si distributia acesteia, construirea unor noi centrale electrice, modernizarea si ecologizarea celor existente, introducerea surselor

alternative de energie (eoliana, solara, pe baza de hidrogen);

- apa si gospodaria ei: alimentarea oraselor si a satelor cu apa potabila, irigatii, lucrari de aparare contra inundatiilor, desecari, acumulari, prelucrarea apelor uzate, etc;

- telecomunicatii si noua infrastructura aparuta in ultimele decenii, bazata pe tehnologiile informatiei - calculatorul, Internetul, mediile electronice de informatii.

Este necesara crearea conditiilor pentru alinierea la standardele internationale, atat in ceea ce priveste calitatea produselor cat si a managementului activitatilor economice si consolidarea legaturii dintre centrele de resurse tehnologice, universitati, institute de cercetare si mediul productiv.

ECONOMIA SERVICIILOR SI TURISMUL - GARANTIE A CRESTERII NIVELULUI DE TRAI SI DE CIVILIZATIE

Este evident ca, in viitor, evolutia fireasca a Romaniei este catre o economie a serviciilor, care trec insa intr-o faza noua, a complexitatii si cresterii lor calitative, a integrarii in concepte mai largi, legate in special de noile tehnologii informationale si comunicationale. De aceea, **Partidul Republican** va acorda o atentie deosebita dezvoltarii serviciilor si, in context, sectorului turismului, care poate fi un motor al cresterii economice in plan local si regional, mai ales in zonele afectate de restructurarea industrială.

Turismul se structureaza tot mai mult ca o industrie globala si globalizanta, o industrie a viitorului, care genereaza locuri de munca intr-un ritm ridicat. Acest lucru obliga **Partidul Republican** sa abordeze serios dezvoltarea acestui domeniu, incepand cu diversificarea formelor de turism: cultural, balnear, agroturism, turism montan, diversificarea ofertelor de cazare: hoteluri, moteluri, pensiuni, gospodarii familiale, construirea unor parcuri tematice, punerea in valoare a unor obiective istorice, etc.

Astfel putem valorifica mestesuguri si produse traditionale , oferind un supliment de locuri de munca pentru locuitorii satelor romanesti, dar nu numai. In aceeasi ordine de idei, trebuie sa dezvoltam reseaua scolilor de arte si de meserii, pentru a asigura continuitatea pregatirii fortei de munca in domeniu.

Va trebui sa introducem elementele unei educatii pentru un turism civilizatat, care sa protejeze natura si mostenirea culturala nationala.

PROTECTIA MEDIULUI- GARANT AL DEZVOLTARII DURABILE

Nu sunt inca suficient de bine percepute amploarea in timp si spatiu a efectelor degradarii mediului asupra domeniilor economic si social, precum si marimea costurilor pe care le necesita mentinerea sau imbunatatirea calitatii acestuia. Legatura tot mai stransa dintre capitalul natural si cel antropoc impune o analiza atenta a principalelor tendinte care se manifesta in stransa legatura cu fenomenele de sera, schimbarile climatice, reducerea biodiversitatii, toate acestea fiind complicate in ultimii ani de manifestarea fara precedent a actelor de terorism.

. **Eco-eficienta** : eficienta ecologica la interfata cu eficienta economica si sociala! Ecologic, social si economic privind lucrurile, este daunator sa sacrificam natura, sa o spoliem si s-o epuizam pe termen lung, de dragul profitului imediat pe termen foarte scurt. Importanta problemelor de mediu creste cu fiecare zi, motiv pentru care multi specialisti o considera prioritatea numarul unu, inaintea unor prioritati de natura economica si sociala. **Partidul Republican** considera ca, din mai multe puncte de vedere, aceasta ordine de prioritate este deplin justificata, tinand seama de functiile vitale pe care le indeplineste mediul pentru activitatile economice si sociale. Periclitarea echilibrelor ecologice da peste cap toate scarile de valori si, in cazuri limita, poate conduce la insasi distrugerea sistemelor economice si sociale.

. **Problematica vasta, cu caracter tot mai global** pe care o ridica mediul, in prezent si in perspectiva, ne obliga sa construim strategii in corelare si in concordanta cu cele elaborate in alte tari si la nivel mondial. Participarea si angajamentele Romaniei la conventiile, acordurile si intelegerile internationale privind mediul, preocuparile pe care le avem la nivel national in acest domeniu evidentiaza importanta crescanda acordata dezvoltarii durabile, din punct de vedere ecologic. **Partidul Republican** va actiona cu consecventa pentru respectarea lor!

. **Spiritul gospodaresc** este instrumentul cel mai ieftin si mai accesibil al protejarii mediului! Sa declansam o adevarata ofensiva nationala!

. **Strategia dezvoltarii durabile** presupune integrarea organica, multidisciplinara a obiectivelor, politicilor si masurilor din domeniul mediului in toate celelalte componente ale sale (economice, sociale si tehnologice). Realizarea acestei integrari reclama profesionalism, comunicare si cooperare permanenta la toate nivelurile societatii! **Partidul Republican** va actiona cu consecventa pentru realizarea unei dezvoltari durabile!

. **Un sprijin substantial** in acest sens il poate avea cercetarea stiintifica si progresul tehnologic, prin noi solutii mai eficiente de folosire a resurselor disponibile. Trebuie sa invatam sa anticipam si sa ne adaptam mai eficient si mai rapid la un mediu din ce in ce mai complex, in care numeroasele forte politice, economice, culturale, sociale si tehnologice se afla intr-o permanenta schimbare, interactiune si uneori coliziune.

Pentru aceasta, **Partidul Republican** subliniaza rolul pe care trebuie sa-l joace eco-eficienta care, in Romania, dispune inca de mari rezerve, avand in vedere ca la un dolar PIB in Romania revineau 2,4 kg emisii de dioxid de carbon, in anul 2001, fata de 0,4 kg in Olanda, 0,3 kg in Franta si 0,6 in SUA. **Cu tehnologii moderne putem reduce atat gradul de poluare cat si consumul de resurse!**

DEZVOLTARE REGIONALA

In general, elementele componente ale corpului politicilor sociale pot fi vazute ca raspunsuri sectoriale la probleme economice si sociale care apar intr-o oarecare masura in orice societate moderna. Insa abordarile de tip sectorial nu reusesc intotdeauna sa faca fata unor aspecte cum ar fi concentrarea anumitor tipuri de probleme in diverse zone sau arii geografice si nici sa dea raspunsuri la problema

discrepanțelor regionale exprimate în termeni de dezvoltare economică și socială. Politicile de dezvoltare regională apar tocmai din necesitatea de a corecta aceste decalaje teritoriale, din punct de vedere al nivelului de dezvoltare!

Principalele obiective ale politicii regionale pe care **Partidul Republican** le va sprijini vor fi:

- **Pregătirea României** pentru integrarea în Uniunea Europeană și pentru a deveni eligibilă în vederea acordării unor ajutoare din fondurile structurale ale acesteia;
- **Reducerea disparităților regionale** între diferitele regiuni ale României;
- **Integrarea activităților din sectorul public** (educație, învățământ, infrastructură, calitatea mediului, etc.) pentru a realiza un nivel superior de dezvoltare a regiunilor.

4.3 JUSTITIE SOCIALA

BUNASTARE SOCIALA PENTRU TOTI ROMANII

Partidul Republican va acționa pentru crearea unei societăți prospere, activă economic, social și politic, cu un nivel ridicat de responsabilitate colectivă și individuală, coezivă social, cu un nivel ridicat de oportunități pentru toți. Vom sprijini faurirea unei societăți fără polarizări sociale și economice, în care diferențele sunt echitabile și stimulative, iar nu generatoare de tensiuni și conflicte sociale.

- **Asigurarea pentru fiecare cetățean al României** a unui standard decent de viață și accesul la serviciile sociale fundamentale! În acest sens, **Partidul Republican** va acționa astfel încât să asigure fiecărui cetățean al României șansa reală de a lua parte activ la toate sferele vieții sociale.

Obiectivele fundamentale pe care și le propune **Partidul Republican** sunt următoarele:

- accesul tuturor românilor la bunurile și serviciile fundamentale: locuința, bunurile și serviciile necesare unei vieți civilizate, mediu social-comunitar civilizat și sigur, natură nepoluată;
- oportunități de participare socială și politică;
- participare activă și profitabilă la viața economică;
- acces la sistemul școlar, la serviciile medicale, la cultura, oportunități de pregătire profesională.

COSTURILE TRANZIȚIEI

***Saraci sunt taranii! Saraci sunt muncitorii! Saraci sunt intelectualii!
Saraci sunt pensionarii! Prin amploarea si dimensiunile ei, saracia
constituie problema fundamentala a Romaniei si a romanilor!***

Cronicizarea saraciei: orasele si satele sunt afectate in aceeasi masura! In toata tara, semnele saraciei sunt evidente: in degradarea umana si civica, in eroziunea grava a conditiilor sistemului sanitar si in explozia bolilor saraciei, in murdaria cronica din orase, in starea deplorabila a drumurilor, in deteriorarea transportului urban si feroviar, in degradarea instalatiilor de apa, canalizare si incalzire, in cresterea criminalitatii si a starii de infractionalitate, in accentuarea nesigurantei vietii, in marginalizarea si excluderea sociala.

Virusul saraciei decimeaza populatia Romaniei! Peste o treime dintre cetateni traiesc cu mai putin de 2 dolari pe zi, fapt ce se reflecta in scaderea sperantei de viata, extinderea catastrofala a unor boli sociale, precum TBC, SIDA, aparitia subnutritiei cronice. In cei 14 ani de guvernare democratica, s-a produs o degradare puternica a nivelului de trai al populatiei, al starii sociale in general. Problemele cele mai grave, cu implicatii asupra traiului curent al majoritatii populatiei, sunt cele care privesc:

- **gradul scazut de satisfacere a nevoilor fundamentale legate de alimentatie, locuinta, dotare cu bunuri de durata medie si indelungata de utilizare;**
- **scaderea continua a puterii de cumparare a veniturilor banesti, fapt care a condus la inrautatarea conditiilor de trai;**
- **o inrautatare a calitatii capitalului uman in perspectiva.**

Ca organizator al coeziunii sociale, statul a esuat in indeplinirea misiunii sale de asigurare a bunastarii sociale si individuale a tuturor cetatenilor sai! Lipsa mijloacelor financiare, institutionale si legale, adaptate noilor realitati nascute de tranzitia la democratie si la economia de piata, precum si incapacitatea clasei politice de a defini si prezenta corect noul rol al statului in procesul de dezvoltare economica si sociala reprezinta cauzele acestui esec.

- **Au scazut dramatic veniturile reale ale populatiei!** Sub impactul inflatiei si al masurilor de control al cresterii veniturilor nominale realizat prin politica salariala si formulele de indexare, veniturile reale au scazut pentru toate categoriile de populatie. Au scazut dramatic pensia medie de asigurari sociale si alocatiile pentru copii! A scazut dramatic puterea de cumparare a veniturilor mici!
- **A scazut dramatic consumul de bunuri si servicii al populatiei!** In conditiile declinului economic accentuat din aceasta perioada, inclusiv in ramurile producatoare de bunuri si servicii de consum, ale scaderii puterii de cumparare a veniturilor a avut loc o scadere a volumului fizic si o deteriorare a structurii consumului populatiei.
- **Saracirea accentuata a satului romanesc !** Satul romanesc nu mai are resurse de dezvoltare, nici din activitati agrare - in majoritatea lor covarsitoare,

indreptate spre autoconsum - nici din transfer de resurse din activitati industriale.

. **Polarizarea veniturilor si cresterea saraciei ameninta stabilitatea sociala in toate tarile lumii!** Nu numai Romania se confrunta cu problema micșorării decalajelor de dezvoltare! In randul tarilor sarace, precum si al tarilor in curs de dezvoltare, exista o insatisfactie crescanda in legatura cu lipsa de rezultate in planul micșorării decalajelor de dezvoltare, dar si in legatura cu aparitia unor noi linii de fractura intre tarile bogate si cele sarace, legate de discrepantele accentuate pe fondul dinamicii noilor tehnologii informationale, in procesul accesului la cunoastere si la informatii cu rol decisiv in procesul de crestere economica.

PROIECTELE PARTIDULUI REPUBLICAN:

REFORMA POLITICII SOCIALE IN CONCORDANTA CU STRATEGIA UNIUNII EUROPENE

Strategia Uniunii Europene in domeniul politicilor sociale are ca principal obiectiv imbunatatirea conditiilor de viata si de munca, crearea de posibilitati privind satisfacerea nevoilor in materie de folosirea fortei de munca, protejarea mediului natural si favorizarea dezvoltarii culturii. Adancirea procesului de integrare implica o mai mare libertate de circulatie a persoanelor intre tarile membre, intensificarea contactelor sociale, valorificarea la maximum a rezervelor europene de mana de lucru la cel mai inalt nivel de calificare.

Politicele Uniunii Europene comporta si o importanta dimensiune sociala . Obiectivele sale sunt deopotriwa sociale si economice, tot mai frecvent exprimandu-se pareri in directia crearii unei „**zone sociale europene**” .

In context, **Partidul Republican** va sprijini Executivul in vederea realizarii urmatoarelor obiective fundamentale: eradicarea saraciei extreme si absorbtia saraciei relative concomitent cu promovarea unei politici echitabile de distributie a veniturilor, prin reducerea numarului persoanelor cu venituri relativ scazute.

Partidul Republican isi propune indeplinirea catorva obiective fundamentale pe urmatoarele directii de actiune, in conformitate cu obiectivele stabilite de catre Consiliul European la Conferinta de la Nisa din 2000 si grefate pe realitatile sociale si economice romanesti:

. **Implementarea sistemului national de asistenta sociala** concomitent cu dezvoltarea capacitatii autoritatilor publice, regionale si locale de identificare a problemelor sociale, de dezvoltare, implementare, evaluare si monitorizare de programe sociale.

. **Dezvoltarea unei culturi a parteneriatului social** prin activizarea fortelor comunitare si a initiativelor colective.

. **Asigurarea accesului tuturor cetatenilor Romaniei** la serviciile sociale

fundamentale: sanatate, invatamant, ocupare profesionala si asistenta sociala.

- . **Eradicarea saraciei copiilor**, asigurarea unor conditii decente de viata si a accesului acestora la oportunitatile de dezvoltare oferite de catre societate.
- . **Eradicarea fenomenelor sociale degradante** precum traficul cu fiinte umane, violenta domestica, fenomenul copiilor strazii, etc. Concomitent trebuie dezvoltat un sistem de suport social pentru victime si de reinsertie a acestora in societate.
- . **Elaborarea de programe sociale speciale pentru copii din mediul rural si din zonele sociale defavorizate** pentru asigurarea accesului egal la educatie si la serviciile medicale.
- . **Aplicarea ferma a programelor sociale** de insertie profesionala si de integrare a tinerilor in societate prin cresterea oportunitatilor de participare scolara si de formare profesionala, a oportunitatilor ocupationale si a celor de participare la viata sociala si politica si, nu in ultimul rand, cresterea oportunitatilor pentru obtinerea unei locuinte.
- . **Diminuarea impactului social** al restructurarii economice, cu accent prioritar pe dezvoltarea de oportunitati ocupationale.

Partidul Republican va actiona pentru imbunatatirea accesului la serviciile sociale publice fundamentale: sanatate, invatamant, asistenta sociala.

- . In domeniul sanatatii, **Partidul Republican** va actiona pentru asigurarea accesului tuturor cetatenilor Romaniei la serviciile de sanatate de baza, concomitent cu refacerea sistemului de asistenta medicala primara, mai ales in zonele rurale.
- . In domeniul invatamantului, **Partidul Republican** va actiona pentru cresterea sanselor educationale ale zonelor si segmentelor sociale defavorizate educational, si avem in vedere zonele rurale, etnia rroma si saracii sever.
- . In domeniul asistentei sociale, **Partidul Republican** va actiona pentru asigurarea unei acoperiri substantiale cu servicii de asistenta sociala in familie si in comunitate.
- . **Imbunatatirea conditiilor de viata si de munca!** Doua probleme vor fi in atentia **Partidului Republican**: implementarea unui program viabil si eficient de actiune pentru sanatate si securitate in domeniul muncii si luarea in considerare a problemelor sociale ridicate de actiunea de standardizare si armonizare tehnica a pietei muncii din Romania cu cea din Uniunea Europeana.
- . **Adaptarea eficienta a fortei de munca romanesti** la piata largita a muncii! **Partidul Republican** va acorda o importanta deosebita accesului la informare si a schimbului de informatii intre agentii economici, sociali si politici.
- . **Intarirea coeziunii economice si sociale si dezvoltarea dialogului la**

toate nivelurile! Aceasta va insemna nu numai examinarea modalitatilor cailor de dialog intre reprezentantii la diferite niveluri - european si national, general si sectorial - dar si transpunerea treptata a rezultatelor dialogului in legi comunitare.

- **Asigurarea conditiilor pentru libera circulatie si tratamentul egal al celor ce muncesc! Partidul Republican** va lua act de eforturile actorilor de pe scena politica romaneasca de lupta impotriva discriminarii si de asigurare a aplicarii legilor comunitare.

- **Partidul Republican** va sprijini facand uz de toate parghiile legale pentru eforturile actorilor politici si ale societatii civile de eliminare a surselor de excluziune sociala si de discriminare concomitent cu promovarea unor mecanisme puternice de incluziune sociala.

- In ceea ce priveste grupurile sociale defavorizate, **Partidul Republican** propune o politica sociala comunitara orientata in directia examinarii mijloacelor de asigurare a unui sistem de protectie si securitate sociala pentru categorii cum ar fi persoanele cu dizabilitati, saracii si persoanele in varsta.

In legatura cu aceste categorii, **Partidul Republican** propune institutiilor abilitate si societatii civile cateva proiecte:

- **Partidul Republican** acorda o atentie deosebita incadrarii in munca si mai buneii integrari in societate a persoanelor cu dizabilitati;

- **Partidul Republican** sprijina participarea persoanelor cu dizabilitati la viata sociala, precum si cresterea importantei serviciilor specializate;

- **Partidul Republican** sprijina proiectele viabile care sa favorizeze deplasarea persoanelor cu dizabilitati prin adaptarea corespunzatoare a locuintelor si a accesului in institutii.

Partidul Republican va actiona in directia sprijinirii programelor de imbunatatire a conditiilor social-economice a populatiei de rromi. In legatura cu aceasta categorie de populatie, **Partidul Republican** va propune institutiilor abilitate si societatii civile cateva proiecte:

- Solutionarea problemei lipsei identitatii legale;

- Solutionarea cazurilor de locuire fara forme legale de proprietate;

- Identificarea unor modalitati de acces la pamant a rromilor din mediul rural;

- Cresterea accesului la serviciile medicale;

- Cresterea accesului tinerilor rromi la programele si serviciile de planificare familiala;

- Cresterea participarii scolare la toate nivelele sistemului educational.

Partidul Republican va actiona pentru elaborarea si implementarea programelor de diminuare a saraciei pentru persoanele active, programe ce vor avea drept fundament cresterea ocuparii si imbunatatirea veniturilor primare provenite din activitatile economice. In context, **Partidul Republican** isi propune:

- Asigurarea unui raport echilibrat intre salariul minim si salariul mediu;
- Crearea de noi locuri de munca prin investitii in infrastructura;
- Sprijinirea activitatilor economice pe cont propriu;
- Relansarea activitatilor agricole si a celor non-agricole din mediul rural.

Partidul Republican va sprijini toate eforturile institutiilor abilitate si ale societatii civile de elaborare si implementare de strategii de dezvoltare care sa conduca la revigorarea vietii economice atat a satelor romanesti, cat si a oraselor monoindustriale, devenite astazi insule de saracie absoluta.

- **Diminuarea dezechilibrelor regionale existente** prin revitalizarea zonelor defavorizate. Vom sprijini toate eforturile institutiilor abilitate si ale societatii civile indreptate in directia eliminarii discrepantelor de dezvoltare la nivel national! Este un proces de actualitate si de mare urgenta: decalajele de dezvoltare se manifesta tot mai pregnant atat intre judete, cat si in interiorul judetelor, intre diferitele comunitati locale, pe masura ce procesul de dezindustrializare se accentueaza.

- **Partidul Republican va sprijini** toate eforturile institutiilor abilitate de a lua masuri active de protectie a categoriilor sociale cele mai afectate de saracie, masuri ce vor promova in special redistribuirea verticala a veniturilor dinspre cei cu venituri mai mari spre cei cu venituri modeste. **Partidul Republican** propune, in special, implementarea acelor elemente de politica sociala ce corespund specificului si identitatii nationale romanesti si care pot fi preluate din modelele german si japonez. Vom propune programe centrate pe asistenta sociala, pe prestatii acordate in special saracilor, dar pe baza unei verificari drastice a veniturilor. Criteriul de accesibilitate la prestatii sociale este definit, in principal, de nevoi sau de capacitatea de plata.

- **Eficienta politicilor noastre sociale** va fi recunoscuta numai in masura in care ele vor realiza atenuarea procesului de polarizare sociala! Aceasta presupune corectia tendintelor spontane ale pietei in raport cu principalele nevoi, drepturi si riscuri ale unor categorii importante ale populatiei Romaniei si asigurarea unui nivel al protectiei sociale corespunzator cerintelor unui trai decent.

RELATIA CU SINDICATELE: DIRECTA, SINCERA, EFICIENTA

Sindicatete, biserica si organizatiile civice ale minoritatilor nationale reprezinta institutii importante ale societatii civile, cu rol deosebit in exercitarea libertatilor

sociale si in afirmarea identitatii culturale si etnice ale diferitelor grupuri sociale.

Impotriva saraciei nu se lupta cu discursuri politicianiste, ci cu masuri practice, cu eforturi si munca inteligenta. **Partidul Republican** este adeptul unei cresteri economice reale si durabile. Vom monitoriza permanent activitatea Guvernului care sa asigure conditiile necesare pentru stabilizarea si relansarea productiei si a exporturilor si pentru realizarea unei protectii sociale reale, pentru un mediu economic concurential viabil si eficient! **Bunastarea fiecaruia dintre noi este bunastarea Romaniei!** Vreau sa reconsideram valoarea muncii in dezvoltarea societatii. Vom actiona pentru cresterea veniturilor si a puterii de cumparare a populatiei. **Partidul Republican** este adeptul promovarii principiului corelarii nivelului de salarizare cu contributia adusa la dezvoltarea societatii de fiecare categorie socio-profesionala in parte! Nu vom tolera o nivelare a veniturilor membrilor societatii romanesti, dar nici nu voi accepta saracia extrema pentru anumite categorii de populatie! O politica activa in favoarea ocuparii fortei de munca **va fi intotdeauna necesara pentru a diminua impactul schimbarilor structurale din economie.**

• **Sindicatelor: ultimul bastion de putere necompromis si neaservit politic!**

Astazi, numarul celor aflati in pragul disperarii este in crestere. Opozitia politica este extrem de slaba si nu are forta necesara pentru a castiga viitoarele alegeri, in ciuda uzurii Puterii, uzura generata de numeroase scandaluri de coruptie si de consecintele dezastruoase ale aplicarii restructurarii in anumite sectoare economice. In aceste conditii una dintre principalele instante la care oamenii pot face apel este puterea sindicala necompromisa politic si neaservita clientelar nici unui grup de interese.

• **Partidul Republican** sustine sindicatelor in activitatea de afirmare a nevoilor si intereselor acelor care traiesc din munca lor! Respectam efortul sustinut al sindicatelor, efort concretizat in actiunea de a preintampina scaderea nivelului de trai al muncitorilor din industrie si din sectorul serviciilor, al functionarilor din administratie si al salariatilor din invatamant, cercetare, cultura si sanatate.

• **Partidul Republican** sprijina activitatile specifice sindicatelor in vederea realizarii efective a masurilor de protectie sociala, promovarii unei legislatii care sa asigure cadrul juridic pentru manifestarea deplina a capacitatilor creatoare si garantarii drepturilor salariatilor, dreptului la munca, asigurarii unui trai decent tuturor categoriilor de cetateni ai tarii.

• **Partidul Republican** va actiona, in limitele legii, pentru apararea drepturilor membrilor de sindicat ce decurg din legislatia muncii si din contractele colective de munca! In acest sens, vom initia periodic consultari cu sindicatelor pentru examinarea problemelor sociale ale salariatilor, pentru a propune Legislativului si Executivului elaborarea unor proiecte de acte normative care privesc raporturile de munca si protectia sociala.

• **Un NU hotarat privilegiatilor tranzitiei! Partidul Republican** sustine cu tarie principiul dupa care costurile sociale ale tranzitiei trebuie sa fie suportate de ansamblul categoriilor sociale! Reforma economica trebuie sa se realizeze prin costuri

sociale suportabile pentru majoritatea populatiei. **Partidul Republican** va materializa acest obiectiv impreuna cu sindicatele! Impreuna vom construi o protectie sociala reala pentru grupurile socio-profesionale cele mai afectate de schimbarile economice.

. **Partidul Republican** sprijina **dialogul social al tuturor fortelor politice si civice cu rol activ in modernizarea tarii** . Solutionarea rationala a gravelor dificultati si bariere in calea relansarii economice necesita un larg consens social. Dezvoltarea complexa si sustenabila a unei natiuni a incetat demult sa mai fie doar apanajul elitelor ei politice, economice, sociale si intelectuale. Prin complexitatea proceselor si fenomenelor, prin amploarea problemelor care trebuie rezolvate, ea priveste pe fiecare dintre cetatenii Romaniei in egala masura. Este firesc, inainte de a fi obligatoriu, sa antrenam cat mai multi cetateni in dezbaterile publice pe marginea strategiei, pentru ca ea sa se integreze organic in orizontul de asteptari al societatii romanesti, sa devina coloana vertebrala a proiectului nostru de viitor.

. **NICIODATA partidele ajunse la putere nu si-au onorat obligatiile electorale!** In ultimii 15 ani, sindicatele au sustinut forte politice in schimbul rezolvarii problemelor sociale fara insa a obtine rezultate concrete, viabile si care sa asigure bunastarea economica si sociala a membrilor de sindicat. Colaborarea, dialogul, comunicarea cu partenerii politici nu s-a ridicat la nivelul asteptarilor sindicatelor, in ciuda intelegerii, flexibilitatii si adaptabilitatii de care acestea au dat dovada.

Solutia pentru sindicate este solutia pentru Romania si rezida din **dialogul onest dintre sindicate si Partidul Republican** .

RELATIA CU PATRONATELE: PRAGMATICA

. **Partidul Republican** va actiona consecvent in directia medierii unui parteneriat social activ intre sindicate, patronat si puterea executiva! In acest sens, **Partidul Republican** considera ca Institutia Presedintiei trebuie sa fie o institutie a dialogului, transparentei si compromisului legitim intre nevoile si interesele principalilor actori ai dezvoltarii socio-economice.

. **Partidul Republican** va actiona, facand uz de toate parghiile legale, in vederea initierii, elaborarii si promovarii de programe de dezvoltare, de restructurare, de privatizare si de cooperare economica care sa aiba ca rezultat cresterea profiturilor intreprinderilor mici, mijlocii si mari, precum si ridicarea nivelului de bunastare generala a cetatenilor romani.

. **Partidul Republican** va initia periodic consultari cu patronatele in probleme de interes comun si va milita pentru stimularea initiativei private, mai ales in domeniul intreprinderilor mici si mijlocii, inclusiv prin promovarea de propuneri legislative!

CLASA DE MIJLOC

Partidul Republican crede in clasa de mijloc! O Romania democratica si prospera nu poate exista fara o clasa de mijloc puternica! **Partidul Republican**

intentioneaza sa contribuie la crearea unei clase de mijloc puternice, atat prin promovarea de propuneri legislative, cat si prin initierea unui dialog cu toate partidele politice, cu reprezentantii comunitatii de afaceri, ai sindicatelor si ai societatii civile.

- **Clasa mijlocie bogata - tara bogata! Partidul Republican** va monitoriza cu consecventa ca legislatia si politicile economice sa nu contravina cerintelor unui mediu favorabil de afaceri, care sa stimuleze expansiunea intreprinderilor mici si mijlocii, care sa favorizeze atat crearea de noi locuri de munca, cat si dezvoltarea clasei mijlocii.

- **Partidul Republican**, facand uz de toate parghiile legale, va milita consecvent in favoarea politicilor de promovare a clasei de mijloc. Consideram clasa de mijloc ca fiind elementul de echilibru economic si social de lupta impotriva polarizarii sociale, de autoprotectie si protectie sociala. In acest sens, politica veniturilor si cea fiscala, desi in mod frecvent vizeaza doar palierul economic, reprezinta un instrument important de consolidare sociala a dezvoltarii durabile care presupune existenta echilibrului dinamic optim.

PIATA MUNCII SI SOMAJUL

Dupa 1990, ocuparea fortei de munca a fost unul din domeniile cele mai puternic afectate. Modificarile au fost de amploare, ridicand numeroase probleme politicii sociale, atat din perspectiva ocuparii, a pietei muncii, cat si din aceea a protectiei sociale - asigurarea in caz de somaj.

Structura ocuparii populatiei s-a schimbat esential fata de perioada anterioara. Tranzitia la economia de piata a influentat puternic gradul de ocupare a populatiei sub aspectul volumului, structurii, si a determinat adaptarea unei noi politici a ocuparii. Ocuparea fortei de munca a devenit una din zonele cele mai tensionate ale tranzitiei. Romania s-a confruntat cu o criza a ocuparii fortei de munca, in conditiile declinului economic instalat in ultimul deceniu. Privatizarea si restructurarea economiei romanesti au influentat semnificativ piata muncii, determinand masive disponibilizari si aparitia fenomenului de somaj. Involutiile din economie au restrans posibilitatile de ocupare; numarul populatiei active si ocupate, respectiv rata de activitate si de ocupare, s-au redus, iar somajul s-a cronicizat.

- Pana in 2005, numarul de salariati din Romania a scazut dramatic. Mai mult de jumatate din persoanele care lucrau in 1990, se gasesc acum in una din urmatoarele situatii: au iesit la pensie, adesea inainte de limita legala (fapt care a incarcat sistemul de asigurari sociale, fara ca intotdeauna sa se fi produs si o detensionare corespunzatoare a pietei muncii pentru ca multi pensionari cumuleaza pensia cu salariul); in lipsa locurilor de munca „adevarate”, multi au cautat o sursa de castig in economia subterana, cu costurile si riscurile specifice ale acesteia; unii s-au retras in ocupatii agricole, practicand insa mai degraba o agricultura de supravietuire; au trecut in somaj; peste un milion de romani reprezentand forta de munca activa au emigrat in spatiul Uniunii Europene si in America de Nord.

- A aparut un larg segment de someri cronici, datelor statistice indicand o crestere a duratei medii a somajului. Somajul la tineri este relativ ridicat, ca urmare a

lipsei de locuri de munca disponibile.

- Ca urmare a reducerii ratei de activitate a populației, s-a înregistrat o creștere a sarcinii economice ce revine pe o persoană ocupată, exprimată prin raportul de dependență economică, calculat ca raport dintre numărul persoanelor neocupate (inactive și în somaj) ce revin la 1.000 persoane ocupate.

- Calitativ, oferta de locuri de munca s-a deteriorat. A crescut rapid ponderea locurilor de munca care nu cer vreo calificare. Cel mai mult a scăzut ponderea locurilor de munca care cer o calificare medie. Deteriorarea calitativă a locurilor de munca a dus la o erodare și mai accentuată a veniturilor provine din ocupații economice.

In contextul reducerii populației totale, sursele demografice ale creșterii cantitative a forței de munca vor fi limitate . Din acest motiv, **Partidul Republican considera ca** este imperativ necesar să acordăm o atenție deosebită valorificării superioare a capitalului uman, atât prin perfecționarea profesională a salariaților, cât mai ales prin creșterea productivității muncii.

Necesitatea ameliorării competitivității industriei europene, transformarea Pieței Comune Europene într-o veritabilă piață internă fără frontiere, introducerea de noi tehnologii avansate reclama o politică socială mai dinamică, vizând întreaga gamă a problemelor legate de ocuparea forței de munca, tineret, grupuri sociale defavorizate, ameliorarea condițiilor de munca și altele.

Partidul Republican va acționa în favoarea unei politici a pieței de munca, fundată pe o mai bună cunoaștere a problemelor muncii și pentru o mai intensă cooperare între serviciile naționale de plasare a forței de munca, în vederea reducerii dezechilibrului între oferta și cererea de munca. Vom acorda o atenție deosebită categoriilor de populație cu o rată ridicată a somajului - tineri și femei - precum și celor fără locuri de munca pe lungi perioade de timp, cu atât mai mult cu cât aceștia din urmă sunt foarte numeroși. **Partidul Republican** va acționa cu respectarea cu strictețe a articolului 119 al Tratatului de la Roma care prevede expres egalitatea între bărbați și femei în domeniul salarizării. De asemenea, vom milita pentru **egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în munca**, formarea și promovarea profesională, condițiile de munca! **Modificarea atitudinii tradiționale** privind rolul bărbaților și femeilor în societate, precum și încurajarea participării femeilor și în sectoarele de activitate ce implică un nivel superior de responsabilitate vor constitui obiective prioritare ale **Partidul Republican**.

O politică activă în favoarea ocupării forței de munca va fi întotdeauna necesară pentru a diminua impactul schimbărilor structurale din economie.

- **Partidul Republican** va acționa în favoarea unei politici a pieței de munca, fundată pe o mai bună cunoaștere a problemelor muncii, și pentru o mai intensă cooperare între serviciile naționale de plasare a forței de munca, în vederea reducerii dezechilibrului între oferta și cererea de munca.

- **Îmbunătățirea condițiilor de viață și de munca! **Partidul Republican**** va acționa atât în direcția implementării unui program viabil și eficient de acțiune

pentru sanatate si securitate in domeniul muncii, cat si pentru solutionarea problemelor sociale ridicate de actiunea de standardizare si armonizare tehnica a conditiilor de pe piata fortei de munca in concordanta cu cele din Uniunea Europeana.

- **Asigurarea conditiilor pentru libera circulatie si tratamentul egal al celor ce muncesc ! Partidul Republican** va actiona in sensul sprijinirii luptei impotriva discriminarii si va monitoriza aplicarea legilor comunitare.

- **Adaptarea eficienta a cetatenilor romani la piata largita a muncii!** O importanta deosebita o are schimbul de informatii, accesul la informatiile de pe piata muncii al tuturor potentialilor utilizatori: agenti economici, sociali si politici.

- **Partidul Republican** va acorda o atentie deosebita categoriilor de populatie cu o rata ridicata a somajului - tineri si femei - precum si celor fara locuri de munca pe lungi perioade de timp, cu atat mai mult cu cat acestia din urma sunt foarte numerosi.

Ca urmare a cresterii mai accentuate a somajului in randul tinerilor si in conformitate cu cerintele Uniunii Europene, **Partidul Republican** va lua o serie de initiative, vizand:

- Examinarea dificultatilor, inclusiv a celor legate de salarizare, de recrutare a tinerilor;

- Incadrarea in munca a tinerilor defavorizati, prin identificarea problemelor lor si extinderea contactelor intre serviciile si organismele competente;

- Sprijinirea tinerilor cu initiativa, activitatea lor necesitand o mai mare recunoastere.

Partidul Republican va respecta cu strictete articolul 119 al Tratatului de la Roma care prevede expres egalitatea intre barbati si femei in domeniul salarizarii. De asemenea, **Partidul Republican** va actiona pentru egalitatea de tratament in ceea ce priveste incadrarea in munca, formarea si promovarea profesionala si conditiile de munca!

- Modificarea atitudinii traditionale privind rolul barbatilor si femeilor in societate, precum si incurajarea participarii femeilor si in sectoarele de activitate ce implica un nivel superior de responsabilitate vor constitui obiective prioritare ale **Partidului Republican**.

- **Problema somajului afecteaza in primul rand tineretul.** Aceasta este principala problema a ocuparii, din care deriva o multitudine de alte tensiuni sociale in legatura cu locuintele, formarea si disolutia familiilor, fenomenul infractiional etc. Cea de-a doua problema este **somajul in randul femeilor**.

In context, **Partidul Republican** propune cateva masuri de politica sociala care sa

aiba ca efect reducerea somajului si stimularea fortei de munca:

- Stimularea angajatorilor pentru incadrarea in **programul de ocupare temporara a fortei de munca** pentru executarea de lucrari si activitati de interes pentru comunitatile locale, in perioada octombrie - martie.
- Din bugetul asigurarilor pentru somaj **asigurarea de credite diferentiat** , in functie de rata somajului din fiecare judet.
- **Cresterea accesului si a calitatii serviciilor de ocupare si formare profesionala** prin: informarea si consilierea privind cariera; formarea profesionala care sa raspunda solicitarilor de pe piata muncii; medierea locurilor de munca vacante si stimularea mobilitatii fortei de munca; prin stimularea angajatorilor pentru incadrarea in munca a somerilor (aici am in vedere subventionarea locurilor de munca, acordarea de credite in conditii avantajoase in vederea crearii de noi locuri de munca, acordarea de diferite facilitati).
- Organizarea anuala , la nivel national a **patru tipuri de burse de locuri de munca:**
 - bursa generala adresata tuturor persoanelor aflate in cautarea unui loc de munca;
 - bursa pentru absolventii institutiilor de invatamant;
 - bursa pentru femeile aflate in cautarea unui loc de munca;
 - bursa pentru persoanele cu handicap.
- Dezvoltarea si **modernizarea intregului sistem informational** al pietei muncii.
- Crearea de locuri de munca prin **relansarea economica**, dar si prin **investitii in lucrari publice** si stimularea activitatilor economice pe cont propriu. In acest sens, **Partidul Republican** va sprijini alocarea unor sume importante pentru activitatea de creditare in conditii avantajoase a micilor intreprinderi, pentru initierea unei afaceri.
- Acordarea unor **granturi** pentru dezvoltarea sectorului privat in agricultura, industrie, turism, implementarea unor servicii de consultanta si asistenta in afaceri reprezinta masuri menite sa asigure crearea de noi locuri de munca pentru absorbtia persoanelor neocupate.
- **Eliminarea** de pe piata muncii a tuturor **formelor de discriminare** si stimularea incadrarii in munca a unor categorii de persoane vulnerabile (rromi, persoane cu handicap, femei, tineri absolventi ai institutiilor de invatamant fara experienta in munca, someri in varsta de peste 45 ani).

Exercitarea dreptului de munca , ocuparea unui loc de munca de catre toate persoanele apte si obtinerea, pe aceasta baza, a unui castig ce permite satisfacerea

nevoilor de trai, calitatea conditiilor de munca si satisfactia individului in viata de munca sunt aspecte deosebit de importante ale bunastarii! **Partidul Republican** va actiona pentru asigurarea unui grad inalt de ocupare a fortei de munca disponibile, utilizand instrumente economice si sociale, pentru flexibilizarea procesului de ocupare, astfel incat sa fie satisfacute concomitent cerintele utilizarii eficiente a fortei de munca!

PROTECTIA SOCIALA

Din perspectiva modelului ordoliberalismului traditional de tip romanesc, Partidul Republican va actiona in directia trecerii de la protectia sociala de tip pasiv la activizarea capacitatilor individuale si colective.

- In domeniul asistentei sociale, voi milita pentru asigurarea unei acoperiri substantiale cu servicii de asistenta sociala in familie si in comunitate.

-Protectia sociala a femeilor-

Egalitatea reala intre femei si barbati reprezinta o componenta esentiala a unei democratii reale in Romania! Cu toate ca, in plan legislativ, drepturile femeilor sunt corect reflectate - mai ales ca urmare a derularii procesului de armonizare legislativa a Romaniei cu Uniunea Europeana - in planul mentalitatilor lucrurile nu mai stau la fel de bine. Astazi, femeile sunt supuse unor presiuni de discriminare: somajul, saracia, violenta in familie. O asemenea situatie critica impune adoptarea unei politici coerente de redare a demnitatii femeii in societate. Raspunsul **Partidul Republican** se materializeaza in promovarea unei politici care sa asigure conditii egale cu ale barbatilor pentru participarea femeilor la viata economica si sociala precum si o protectie sociala sporita. Sunt necesare ample programe de protectie a mamei si copilului, precum si de reinsertie profesionala a femeilor ce isi reiau locul in munca dupa terminarea concediului postnatal.

- **Partidul Republican** va actiona pentru cresterea substantiala a ponderii femeilor in structurile puterii de stat!

- **Partidul Republican** va actiona cu fermitate pentru elaborarea de programe sociale de eradicare a traficului de fiinte umane caruia femeile ii cad victime si care a luat in Romania proportii alarmante.

- Protectia sociala a copiilor-

Partidul Republican va actiona cu fermitate pentru respectarea drepturilor si libertatilor fundamentale ale copiilor, drepturi stipulate in „Conventia ONU cu privire la Drepturile Copilului”, document semnat de Romania si ratificat prin Legea 18 din 27 septembrie 1990.

6 milioane de copii romani sunt afectati de procesul de saracire din ultimii ani. Ei se nasc proportional mai mult in familiile sarace si nasterea lor creste riscul de saracire al intregii familii. Cresterea numarului copiilor nascuti din mame necasatorite - majoritatea de etnie roma, a copiilor nascuti de mame sub 16 ani (fapt ce constituie un risc major, inclusiv cel al abandonului), cresterea numarului de copii nascuti din

mame fara scoala primara absolvita, iata care este tabloul generatiei de copii nascuti dupa Decembrie' 89.

Datele statistice demonstreaza fara putinta de tagada ca, dupa 1989, a avut loc o scadere accentuata a natalitatii, consecinta a liberalizarii avorturilor. Acest fapt are nu numai consecinte demografice negative, dar va conduce si la efecte dezastruoase pe plan social, in special pe piata muncii. Dupa 2008, cand generatiile mult mai putin numeroase nascute dupa 1990 vor intra pe piata muncii, este probabil sa inceapa o criza a fortei de munca tinere in Romania, criza care se va acutiza treptat si va afecta si sistemul de asigurari sociale.

Dupa 1989, numarul mare de copii abandonati si institutionalizati s-a datorat mentinerii unei natalitati ridicate la familiile aflate in saracie extrema sau afectate de o accentuata dezagregare sociala, in ciuda scaderii generale a numarului de nou-nascuti.

- **Polarizarea sociala a natalitatii!** In Romania, concomitent cu scaderea natalitatii la nivelul intregii societati, se inregistreaza o prabusire a natalitatii in cazul clasei de mijloc. Reorientarea femeilor cu studii superioare exclusiv sau preponderent catre cariera profesionala are efecte negative asupra vietii de familie, concretizate in lipsa timpului pentru cresterea unui copil. Consecinta este ca aceste femei renunta - cel putin pana la varsta de 35 de ani - la intentia de a avea un copil, dedicandu-se exclusiv carierei.

- **Abandonul copiilor** nu este produsul saraciei propriu-zise, ci al dezagregarii familiei care se cupleaza si amplifica starea de saracie. Neglijarea si chiar maltratarea copiilor, exploatarea lor sunt, la randul lor, produse ale degradarii structurilor sociale ale familiei si comunitatii, ale dezagregarii stilurilor de viata.

- **Adoptia nationala** a fost, practic descurajata, in ciuda persistentei unui numar mare de copii abandonati. Datele statistice sugereaza chiar o crestere accentuata a fenomenului de abandon al copiilor si, in consecinta, o crestere a numarului copiilor institutionalizati.

- **Deficitul de suport social pentru copii!** Daca, in 1989, alocatia pentru copii se plasa spre 10% din salariul mediu, astazi, ea se situeaza la sub 3% din salariul mediu.

- **Deficitul de servicii sociale pentru copii si pentru familiile cu copii !** Gradinitile si cresele au devenit mai costisitoare, iar proportia familiilor cu copii care beneficiaza de asemenea facilitati s-a redus ingrijorator. Accesul la serviciile medicale destinate copiilor a devenit dificil pentru multe familii. S-au erodat serviciile sociale oferite copiilor: tabere gratuite, facilitati de petrecere a timpului liber.

- **In Romania nu exista nici o forma de suport pentru familiile monoparentale !**

- In Romania traiesc **copii fara identitate legala**, in special copii din populatia de rromi si care, din cauza lipsei actelor de identitate, nu pot beneficia de

nici o forma de suport sau serviciu social si nici de inscrierea in sistemul de invatamant. In Romania traiesc multi copii nedoriti, neglijati sau abuzati fizic sau emotional in propria familie. Neacordarea de catre familie a suportului necesar formarii si dezvoltarii copiilor este adesea agravata de expunerea copiilor la acte de violenta din partea parintilor. Saracia, stresul social, dar mai ales procesele de dezagregare sociala accentuate in perioada tranzitiei sunt factori profunzi ai inrautatirii climatului familial in care copii cresc.

- In Romania traiesc in strada, lipsiti de sanse de a obtine un loc de munca stabil, **tineri lipsiti de familie** si care provin din institutiile pentru copii si pe care le parasesc la 18 ani. Lipsa suportului familiei, crucial pentru asigurarea integrarii in viata adulta, dublata adesea de subdezvoltarea capacitatilor de viata autonoma, sunt factori care fac din tinerii iesiti din institutiile pentru copii un grup cu vulnerabilitate foarte ridicata.

- In Romania exista un numar intolerabil de **copii necuprinsi in sistemul scolar**. Acelasi sistem scolar este caracterizat printr-un grad ridicat de abandon scolar in ciclul obligatoriu si printr-o cuprindere scazuta in ciclul secundar care sa ofere calificare profesionala.

- **Agravarea inegalitatii sanselor educationale!** In Romania traiesc grupuri sociale cu oportunitati educationale substantial scazute: populatia de romi, segmentele sarace, mediul rural.

- In Romania, **copilul este insuficient protejat** de riscul de a deveni **victima sau delincvent**. Prevenirea si tratarea delincventei juvenile este o zona afectata de severe deficite legislative si institutionale.

In context, **Partidul Republican** va sprijini implementarea unui nou sistem de asistenta sociala pentru copii, care va avea ca obiective fundamentale:

- Reglementarea problemei copiilor abandonati prin absorbtia lor in sisteme de tip familial.

- Promovarea adoptiilor nationale si reglementarea procedurii de adoptie.

- Crearea la nivel national a unui sistem de suport pentru tinerii care parasesc sistemul de suport pentru copiii abandonati.

- Lichidarea problemei copiilor strazii.

Alocatia pentru copii este cea mai importanta prestatie! In Romania, nivelul alocatiei de stat pentru copii este in functie de venit si rangul copilului, este fixata la o suma platita lunar, indiferent de venit si rangul copilului. In legatura cu aceasta, **Partidul Republican** considera - si va actiona in acest sens - ca, in conditiile unei perioade de criza si austeritate bugetara, este mai economicoasa si eficienta din punct de vedere social, acordarea de alocatii potrivit unui criteriu de selectivitate, in functie de nivelul veniturilor pe o persoana din familie. In conditiile adoptarii unui criteriu de selectivitate, alocatia pentru copii ar putea indeplini o functie de sustinere a

veniturilor familiilor cu copii.

In context, **Partidul Republican** va sprijini eforturile conjugate ale institutiilor abilitate si ale societatii civile de indeplinire a urmatoarelor obiective strategice pentru imbunatatirea situatiei sociale a copiilor:

- **Cresterea natalitatii! Partidul Republican** va sprijini, in limitele prerogativelor prezidentiale, programele de stimulare si sustinere a unei calitati ridicate a natalitatii, obiective ce pot fi indeplinite prin cresterea alocatiei pentru copii, prin mentinerea concediului maternal platit, prin promovarea unor forme flexibile si imaginative de ingrijire de zi a copiilor mici – „familii specializate” - si nu in ultimul rand, prin cresterea numarului si a calitatii creselor si gradinitelor. Este imperativ necesara diversificarea si dezvoltarea sistemului de servicii de suport pentru copii in cadrul comunitatii, cu accent pe asistenta sociala in familie, pe centrele de zi comunitare pentru copiii cu nevoi speciale si pentru copiii din mediile sociale defavorizate.
- **Cresterea alocatiei pentru copii** pana la valoarea de 20% din salariul mediu net.
- **Eradicarea saraciei extreme a copiilor** concomitent cu reducerea substantiala a saraciei acestora, prin indeplinirea urmatoarelor masuri sociale: asigurarea unei locuinte, inclusiv provizorii, pentru toate familiile cu copii lipsite de locuinta; sustinerea garantarii venitului minim si, in unele cazuri de saracie severa cumularea la venitul minim garantat a alocatiilor pentru copii.
- **Promovarea unei politici speciale de suport pentru familiile monoparentale** care reprezinta peste 10% dintre familiile din Romania.
- **Extinderea formelor de suport si a gratuitatilor pentru copii** din familiile sarace: manuale si rechizite scolare, acces la crese si gradinite, camine pentru copiii din invatamantul secundar si superior, mese la scoala, vacante, acces la cluburi scolare si sportive.
- **Scaderea riscului de abandon al copiilor**, inclusiv prin asigurarea dreptului copilului de a fi nascut intr-o familie care il doreste. Acest obiectiv poate fi indeplinit prin implementarea urmatoarelor masuri sociale: educatie sexuala eficace, cu accent pe adolescenti si grupurile defavorizate; dezvoltarea asistentei sociale in spitale si maternitati; instituirea unui sistem de servicii de asistenta sociala in comunitate cu o orientare prioritara spre evitarea abandonului copiilor; asigurarea accesului la mijloacele moderne de planificare familiala, concomitent cu implementarea de actiuni de crestere a responsabilitatii deciziei de procreare.
- **Integrarea in societate a tinerilor care parasesc sistemele institutionalizate** de protectie a copilului, prin elaborarea si promovarea unui plan individual pentru evaluarea si orientarea copiilor incepand cu varsta de 14 ani si prin infiintarea, la nivelul comunitatii, a serviciilor de asistenta si sprijin pentru tineri, ca structuri integrate in sistemul de servicii de protectie a copilului.

. **Reglementarea juridica a situatiilor de neglijare, abuz, maltratare sau exploatare a copilului in propria familie** prin constituirea unui sistem institutional de prevenire si interventie in asemenea cazuri (asistenta sociala comunitara, politie, justitie) precum si prin dezvoltarea unui sistem institutional de preluare, de regula temporara, a copiilor din familiile care nu le asigura conditii minime de dezvoltare. **Partidul Republican** va sprijini orice efort guvernamental sau al societatii civile de imbunatatire a sistemului de servicii de asistenta sociala pentru victimele abuzului, si ne referim aici la imbunatatirea conditiilor din centrele de zi, din locuintele provizorii pentru femeile care cad victime ale violentei domestice, precum si la plasamentul familial in regim de urgenta. In Romania este imperativ nevoie sa aplicam un program de responsabilizare a parintilor atat prin servicii de asistenta sociala in situatii de risc, cat si prin intarirea relatiei dintre familie si scoala. Numai astfel putem inregistra la nivelul societatii romanesti o reducere a numarului si a gravitatii cazurilor de copii neglijati sau exploatați in familia de origine.

. **Adoptii nationale! Partidul Republican** va sprijini elaborarea si implementarea unui program de adoptii nationale in contextul unei reforme radicale a tratarii cazurilor de abandon. Este nevoie sa dezvoltam un sistem de asistenta sociala comunitara de suport si monitorizare a copiilor aflati in plasament familial.

. **Promovarea interesului copilului in adoptiile internationale!**

. **Perfectionarea profesionala a personalului** antrenat in protectia copilului, inclusiv prin forme universitare si postuniversitare! Este nevoie de o crestere a ponderii personalului de specialitate cu calificare ridicata: asistenti sociali, psihologi, pedagogi si sociologi.

. **Un NU hotarat fenomenului copiilor strazii! Partidul Republican** va actiona, pe de o parte, in favoarea prevenirii abandonului in strada a copiilor, inclusiv prin preluarea imediata a copiilor ajunsi in strada si, pe de alta parte, pentru dezvoltarea unui sistem de institutii diferite de preluare a copiilor strazii in vederea asigurarii unui proces de resocializare a lor.

. **Partidul Republican** va actiona pentru elaborarea si implementarea unor programe nationale de prevenire a consumului de droguri si a tratamentului dependentei de droguri, precum si pentru combaterea cu fermitate a traficului de copii si a prostitutiei juvenile.

. **Elaborarea unei legislatii speciale in domeniul delicventei juvenile!** Schimbari legislative si institutionale pentru recuperarea sociala a delincventilor minori si pentru sustinerea sociala a victimelor delicventei! **Partidul Republican** va actiona in favoarea constituirii de sisteme de reinsertie sociala speciale pentru minori, cu accent pe formele comunitare de corectie si recuperare. **Partidul Republican** va actiona in vederea dezvoltarii de servicii pentru suportul victimelor minore ale actelor criminale.

-Conditia tineretului-

Tinerii sunt resursa fundamentala a dezvoltarii social-economice a Romaniei.

Partidul Republican va sprijini eforturile actorilor politici si ale societatii civile de implementare a solutiilor optime de integrare a tinerilor in viata sociala, prin cresterea oportunitatilor de participare scolara, de formare profesionala, a oportunitatilor ocupationale, pentru participare sociala, politica si, nu in ultimul rand, prin cresterea sprijinului pentru obtinerea unei locuinte.

- In Romania nu exista o politica de incurajare a intemeierii familiei in randul tinerilor. Intemeierea unei familii este adesea descurajata de dificultatea procurarii unei locuinte, de obstacolele in gasirea unui loc de munca, de sansele scazute de a procura bunuri de folosinta indelungata si de veniturile nesigure si mici pe care tinerii le pot obtine.

- In ultimii ani, saracia tinerilor s-a accentuat. O parte importanta a tinerilor nu au independenta financiara si depind de veniturile familiei. Conditii de locuit sunt precare: majoritatea tinerilor necasatoriti sau casatoriti locuiesc impreuna cu parintii pentru ca nu-si pot permite sa-si cumpere o locuinta proprie.

- **Rata somajului in randul tinerilor** este mai mare decat rata medie a somajului. Multi tineri sunt tentati sa caute solutia la numeroasele probleme cu care se confrunta in emigrare. Conform datelor statistice, in anul 2002 peste 80% din totalul celor care au emigrat erau tineri de pana la 40 de ani.

- Ca urmare a lipsei resurselor familiei pentru sustinerea financiara a studiilor - in special pentru tinerii din mediul rural si din segmentele defavorizate - se inregistreaza o degradare rapida a situatiei educationale a tinerilor.

- In Romania se inregistreaza o crestere a delincventei juvenile si o crestere a consumului de droguri, concomitent cu o reducere a varstei la care debuteaza infractiunile. Ca forme specifice de delincventa, prostitutia si proxenetismul, ameninta in primul rand tinerele fete. Victime ale „industrii sexului”, tinerele fete sunt din ce in ce mai dependente economic de acest tip de activitate.

- **Sunt saraci tinerii din mediul rural!** Ei lucreaza in gospodaria parintilor, nu au pamant, nu isi continua studiile, raman necalificati si astfel, nu se pot angaja. Au posibilitati reduse de invatare a limbilor straine si de utilizare a calculatorului si au sanse reduse pentru calificare si specializari in profesii noi, moderne. Nu reusesc sa se angajeze la oras si au mai putine oportunitati de participare sociala si politica.

- **Sunt saraci tinerii din mediul urban!** Ei provin din familii sarace, din zone cu dezvoltare socio-economica scazuta si, in general fac parte din categoria somerilor, sunt tineri casatoriti sau tineri cu o pregatire scolara redusa. Tinerii supradotati sunt vulnerabili ca urmare a greutatilor pe care le intampina in plan material si social, in efortul lor de afirmare a calitatilor exceptionale pe care le au. Acestia din urma sunt supusi tentatiei de emigrare.

Conditia tineretului de azi, pozitia lui sociala, cultura sa, stilul sau de viata, valorile si aspiratiile sale se cer explicate si intelese in contextul mai larg al nesigurantei economice si al deteriorarii mediului de munca si fizic.

Abordarea si studierea problemelor specifice varstei tinere au un impact particular asupra calitatii vietii. Ca atare, problemele somajului, ale marginalizarii, raporturile cu lumea muncii, consumul de droguri si alcool, slabirea legaturilor familiale dintre generatii, violenta minorilor sunt probleme la care fiecare dintre noi s-a gandit la solutii.

Pentru diminuarea acestor fenomene, **Partidul Republican** considera ca, impreuna cu reprezentantii societatii civile si ai bisericii vor gasi solutiile optime. Pe baza experientelor Uniunii Europene in domeniul politicii de tineret precum si a analizei contextului larg social - care include si informatii despre asteptarile tinerilor prelevate prin cercetare sociala - **Partidul Republican** va sprijini transpunerea in practica a urmatoarelor obiective fundamentale in domeniul tineretului:

- **Stimularea angajarii tinerilor! Partidul Republican** actioneaza pentru modificarea legislatiei actuale cu privire la angajarea tinerilor absolventi si pentru promovarea de politici nediscriminatorii cu privire la ocuparea unui loc de munca de catre tinerele femei, cu prioritate de catre tinerele mame.
- **Recalificarea si reconversia profesionala a tinerilor** aflati temporar in afara pietei muncii, prin dezvoltarea de programe de informare si consiliere profesionala!
- **Finantarea de proiecte pentru grupuri de tineri aflati in situatie de risc:** tineri rromi, tineri din mediul rural, tineri din familii defavorizate, tineri proveniti din institutii, tineri cu dizabilitati. **Partidul Republican** va sprijini, in special, construirea de locuinte sociale pentru tineri, inclusiv pentru tinerii din institutii si pentru familiile tinere cu venituri reduse.
- **Partidul Republican** va sprijini **programele de realizare de locuinte cu caracter social** destinate inchirierii catre acele categorii de persoane - in special tineri - la care nivelul de resurse nu le permite accesul la o locuinta in proprietate.

-Protectia sociala a varstnicilor-

Pana in 1990, pensia reprezenta pentru cea mai mare parte a pensionarilor o resursa sigura pentru existenta, dar de 15 ani incoace, pensiile, ca si salariile, au suferit o puternica eroziune ca urmare a inflatiei, astfel ca cea mai mare parte a pensionarilor se afla in fata unei insecuritati amenintatoare!

- **Partidul Republican** actioneaza in favoarea reformarii schemei traditionale de asigurari sociale si pentru stabilirea unui sistem puternic de protectie pentru grupuri care nu se pot proteja singure.

Partidul Republican va sprijini ferm **protectia sociala a varstnicilor**, respectand cu strictete urmatoarele principii ce vor avea drept finalitate sociala redarea demnitatii acestei categorii:

- **Principiul normalitatii:** asigurarea unor conditii de viata si a unui mediu cat mai apropiat de cel obisnuit la varsta activa;

- **Principiul conceptiei globale asupra individului** : corelarea necesitatilor psihice, fizice si sociale;
- **Principiul libertatii de decizie**, legat de respectarea integritatii personale;
- **Principiul participarii si colaborarii la viata sociala**;
- **Principiul activizarii asistate**.

Pentru politica sociala pe care o sustinem, obiectivul **Partidului Republican** in domeniul protectiei sociale a varstnicilor, este oferirea securitatii economice, a unor conditii de locuit adecvate, cu posibilitati de asistenta si servicii, ocuparea timpului liber si facilitarea contactelor sociale.

- **Partidul Republican** va actiona in favoarea asumarii responsabilitatii de catre comunitate impreuna cu generatiile active pentru imbunatatirea conditiilor de viata ale varstnicilor si pentru promovarea unor masuri complexe de protectie a acestei categorii sociale, a carei unica sursa de existenta este pensia.
- **Partidul Republican** propune elaborarea unui program social special pentru rezolvarea problemelor materiale, financiare si cele vizand integrarea sociala si securitatea individuala a varstnicilor.

- Protectia sociala a persoanelor cu dizabilitati -

Socul tranzitiei a afectat grav persoanele cu dizabilitati si familiile acestora. Pentru persoanele cu dizabilitati, societatea romaneasca ofera extrem de putine sanse de angajare pe piata muncii. Cele mai multe persoane din aceasta categorie sunt beneficiarii pasivi ai politicilor sociale, fiind dependente de sumele obtinute pe aceasta cale. In consecinta, persoanele cu dizabilitati au devenit mai sarace decat restul populatiei.

Capacitatea institutionala scazuta a agentilor guvernamentale din ultimii ani a avut drept consecinte negative, inechitatea de acces la serviciile sociale a persoanelor cu handicap precum si blocarea oricaror oportunitati de crestere a abilitatilor de integrare sociala a acestora. Societatea civila si a comunitatilor locale se implica prea putin in integrarea sociala a persoanelor cu dizabilitati. Nici macar familiile din care provin aceste persoane nu par a fi sensibile si cooperante in ceea ce priveste imbunatatirea capacitatilor acestor categorii de persoane.

Serviciile sociale generale s-au dovedit a fi incapabile sa se adapteze nevoilor speciale ale persoanelor cu dizabilitati. Serviciile privind contractarea unor ingrijitori personali pentru persoanele cu handicap grav au devenit deficitare, la fel si calificarea asistentilor personali.

Institutiile de tip rezidential pentru persoane cu handicap s-au confruntat in ultimii ani cu probleme serioase generate de catre sub-finantare. Ca urmare a nivelului scazut al salariilor si al conditiilor de munca precare, recrutarea unui personal calificat a devenit o problema. In ceea ce priveste serviciile in cadrul institutiilor rezidentiale, in lipsa unor programe recuperatorii sistematice, acestea au devenit

punctuale si ineficiente.

Partidul Republican va actiona pentru indeplinirea urmatoarelor obiective fundamentale in domeniul protectiei sociale a persoanelor cu handicap:

- **Viziune deschisa asupra conditiei umane si asupra vietii!** Promovarea tolerantei si acceptarea diferentelor prin intermediul procesului educational, la toate nivelele sale! **Partidul Republican** va milita ca toate programele scolare sa promoveze o viziune deschisa asupra vietii, care sa permita dezvoltarea unui sentiment de intelegere reciproca si solidaritate sociala.

- **Asigurarea egalitatii de sanse si evitarea excluderii sociale a persoanelor cu disabilitati!** Indeplinirea acestui obiectiv se fundamenteaza pe socializarea comuna a acestora cu restul indivizilor inca de la nivelul invatamantului primar, ca si prin furnizarea serviciilor educationale identice din punct de vedere al calitatii si continutului. Aceasta presupune existenta unor cadre didactice pregatite pentru a lucra cu copii cu deficiente.